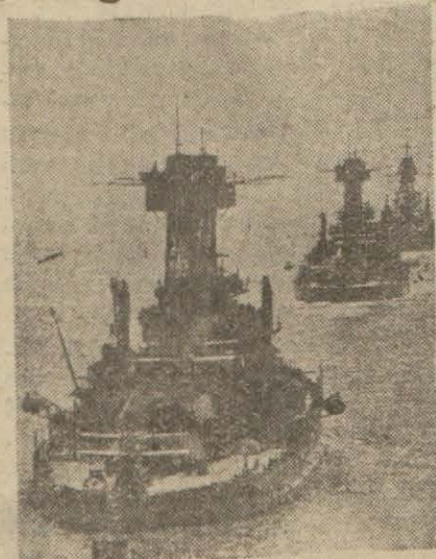

Amerika sularında 23 gemi daha battı

İtalyanlar da 32 bin tonilâtoluk bir Amerikan zıhlısı batırdılar

Müttefikler de bir Japon kruvazörü ile iki yük gemisi batırdılar

Batırılan Mariland zıhlısı

Berlin, 22 A.A.) — Alman orduları başkomutanlığı tebliği: Alman denizaltıları, yeniden Amerika sularında düşman deniz malzeme nakliyatına ağır darbeler indirmişlerdir. Denizaltıları, Antiller doğusunda, Antiller denizinde ve Meksika körfezinde topyekün 111.600 tonlâto tutarında 20 düşman ticaret gemisi batırmışlardır. (Devamı 5 inci sayfa)

Ruzveltin beyanatu

“Bu harb uzun sürecek,,

Ruzvelt gemi torpillenmesi vaziyetinin ciddi olduğunu kabul etmiş, fakat: «Harbi kazanacağız» demiştir

Vaşington, 22 (A.A.) — Reis Ruzvelt bugün gazeteciler konferansında demiştir ki:

Bu harb uzun sürecektir. Bu hafta aşırı iyimser, öbür hafta aşırı kötümser olmak için hiçbir sebep yoktur. Cepheden gelen haberlerin mahiyetine göre efkârın ne aşırı sevinmesi ne de aşırı müteassir olması gerekmez. Bunlar bir harbin muhtelif safhalarından ibarettir.

Hükümetin siyaseti iyi haberleri olduğu kadar fena haberleri de vermektir.

Reis Ruzvelt, gemi torpillenmesi vaziyetinin ciddi olduğunu kabul etmiş, fakat «harbi kazanacağız» demiştir.

Ruslar ikinci bir cephe kurulmasını ısrarla istiyorlar

Stokholm, 22 (A.A.) — Afton Bladet gazetesinin Vaşingtondan öğrendiğine göre Sovyetler Birliği Avrupada ikinci bir cephe açılması için İngiliz ve Amerikan hükümetleri üzerinde şiddetli bir baskı yapmaktadır.

Moskova, Sovyet cephesine gönderilecek silah ve mühimmatın Almanyaya batıdan taarruz edecek müttefik kıt'alar elinde daha testirli olacağı fikrinde.

İspirto ve ispirotolu içkiler kanunu

Lâyiha meclisde görüşülürken hararetli müzakereler oldu

Bazı hatibler şarab istihlâkinin fazlalığından şikâyet ettiler ve şarabın sağlık bakımından zararlı olduğunu ileri sürdüler, İnhisarlar Vekili hatiblere cevaplar verdi

Ankara, 22 (Hususi) — Büyük Millet Meclisi Dr. Mazhar Germenin reisiğinde toplandı. Turhalın Çivril köyünden Hamza Pekmezin ölüm cezasına çarptırılması hakkındaki dosyanın geri verilmesine dair Başvekâlet tezkeresi okunmuş, madenin nizamnamesinin oazi maddelerinin değiştirilmesine ve bu

nizamnameye yeniden bazı maddeler ilâvesine dair kanun lâyihasının ikinci müzakeresi yapılmış, 3 maddeden maadasi kabul edilmiştir.

Bundan sonra ispirto ve ispirotolu içkiler kanun lâyihasının müzakeresine geçilmiştir. Bu münasebetle ilk sözü alan doktor Sadi Konuk «Bursa» projesi:

«Maddi faydaları çok yüksek, fakat manevî ve millî bakımdan ve nesil bakımından üzerinde çok ehemmiyetle durulmaya lâyık» diye vasıflandırdıktan sonra içkilerin sühhi kıymeti fennî istihsalî bakımından hükümler koyan bu kanun üzerinde ehemmiyetle durmak icab ettiğini (Devamı 5 inci sayfa)

Şark cephesinde kamufle edilen bir Alman ağır topu

Alman tebliği

Harkofta teşebbüs Almanların eline geçti

Kerç'te Ruslardan alınan esirlerin sayısı 169,190 ı buldu

Alman kıtaları Laponyada ilerliyorlar

Berlin 22 (A.A.) — Alman orduları başkomutanlığı tebliği: Kerç yarım adasında çarpışmaların sonunu teşkil eden temizleme hareketleri esnasında alınan 19.942 (Devamı 5 inci sayfa)

Sovyet tebliği

Harkof istikametinde taarruzlar

Almanların mukabil hücumları tardedildi

«Kerç yarım adasında muharebe devam ediyor,,

Moskova, 22 (A.A.) — Bu gece nesredilen Sovyet tebliği: 21 Mayısta kıt'alarımız Harkof istikametinde taarruz hareketinde bulunmuşlardır. İzyum - Bravan. (Devamı 5 inci sayfa)

Askerî vaziyet

Şark cephesinde ilk büyük imtihanlar

Gemi yapan Amerikalılarla gemi batıran Almanlar arasındaki yarış nasıl bitecek? Yazan: Emekli General K. D.

1 — Uzakdoğuda: Çin askeri sözcüleri 19 ve 20 Mayıs tarihlerinde Çungking'den birbirini takiben verdiği iki tel

grafta, Japonların Hindicini ile Çin'in cenubundaki Yunnan eyaleti arasındaki hudud mıntakasına yeni. (Devamı 6 ncı sayfa)

Ahlâk savaşı

“Ahlâkımızı da toprağımız kadar esirgemeliyiz,,

İki mücadelemiz var: Biri kendimize karşı, ikincisi de soysuzlara karşı..

Ankara, 22 (Hususi) — Bugünkü Ulusta «ahlâkımızı da toprağımız kadar esirgemek» adile Faliş Rifki Atay yazdığı makalede de - mektedir ki:

«Yeni harbin bir topyekün savaş olduğunu artık kabul ediyoruz. Bir saldırıya uğrarsak bütün yurdun bir anda ateş boyu kesileceğine şüphe etmiyoruz. Bahçelerimizde kazdığımız sığınakların bir bakımdan cephe siperlerinden ne farkı var?..»

Faliş Rifki Atay bu halin harb içi memleketlerde daha fazla göze çarptığını ifade ederek makalesine şöyle devam ediyor:

«Evet harbe değiliz. Şehirlere mizin yanıp yıkıldığı yok, gecelerimiz sığınaklarda geçirmiyoruz. Gazetelerimiz, sahife sahife denizlerde karalarda veya havalarda şehid düşen yurd evlâdlarımızın adları ve adresleriyle dolup taşmakta değildir.

Fakat bu memleket barışını nasil seferber bir ordu ile bekliyor - sak bu memleketin hayat ve müdafaa kudretini cephe gerisinde bütün stvil halkın savaş birliğile koruyabiliriz. İhtiyacımız olduğu ve olmadığı kadar bu toprağın ve bu yurd ve vasıtaların verebildiği ka. (Devamı 5 inci sayfa)

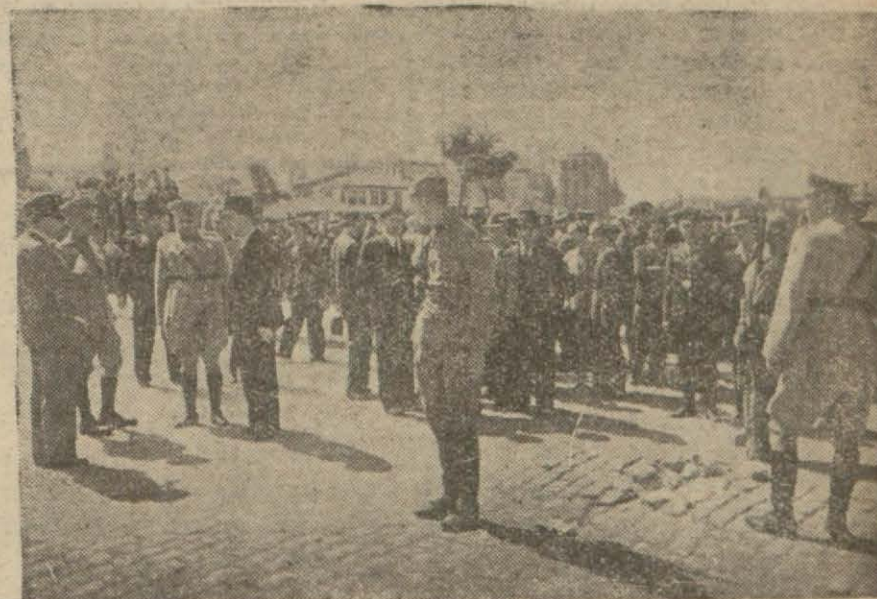
Eski vali Üstündağ hakkında yeni bir dava daha açıldı

Ankara, 22 (Hususi) — Eski Vali Üstündağ hakkında Asri mezarlık meselesinden dolayı açılan ve temyiz umumî heyeti tarafından tekrar bozulan davaya temyiz dördüncü ceza dairesinde yeniden başlanmıştır. Samatyadaki Fransız mektebinin Maarife satın alınmasında ihmal ve terahisli görüldüğü iddiasile Üstündağ hakkında bir dava daha açılmış bulunmaktadır. Önümüzdeki Çarşamba günü muhakemeye devam edilecektir.

Müessif bir kaza

Aksaray caddesine düşen mermi

İnfilâk neticesinde üç kişi öldü, beşi ağır olmak üzere 14 kişi yaralandı

Mermimin düştüğü yer hâdiseden sonra

Dün Aksarayda Ordu caddesinde tramvay deposile orta okul sokağı önündeki geniş virajda müessif bir infilâk hâdisesi olmuş, neticede beşi ağır olmak üzere 14 kişi yaralanmış, 3 kişi de ölmüştür. Ayrıca 9 kişi de ilk tedavileri yapıldıktan sonra evlerine gönderilmişlerdir.

Donanmamızın manevrası sırasında kaza neticesi buraya düşen bir mermimin sebep olduğu samlan bu müessif hâdises saat 14.30 da olmuştur.

Son Posta muharrirlerinin mahallinde alâkadarlardan edindikleri malûmata göre kaza şu suretle cereyan etmiştir:

13.35 geçte Ortaköyden hareket eden Ortaköy - Aksaray tramvayı tam saat 14.30 geçte camil önündeki istasyondan aldığı bir kaç yolcu ile tekrar sefere başlamak üzere depo önündeki virajı dönerken, büyük bir gürültü ile kaza sebebin olan mermi patlamıştır. Mermimin patladığı yerle yoluna devam eden tramvay arasındaki mesafe birkaç metreden ibaret bulunduğundan mermi serpin. (Devamı 2 nci sayfa)

Hükümetin yardımı

Ankara, 22 (A.A.) — 22 Mayıs Cuma günü saat 14.30 da Marmarada manevra yapan donanmamızın tecrübe atışları sırasında uçaksavar toplarından atıldığı kuvvetle muhtemel bulunan bir mermi İstanbulda Aksaray tramvay deposu önündeki meydanlığa düşerek oradan geçenlerden ve Ortaköy - Aksaray tramvayının içinde bulunan vatandaşlardan 3 ünün ölümine ve 5 i ağır olmak üzere 14 kişinin yaralanmasına sebebiyet vermiştir.

Bunlardan başka 9 kişinin de müdavatı yapıldıktan sonra evlerine gönderildikleri öğrenilmiştir.

Hâdises Ankarada derin tesir uyandırmıştır.

Haber aldığımız göre, ölen. (Devamı 5 inci sayfa)

Kıyasıya para harcıyanlar

Necmeddin Sadak neler düşünüyor?

“Hem iktisadî, hem ahlâkî bakımdan millî vicdanın tahammül etmediği bu zenginlik tarzını önliyecek tedbirler almak lâzımdır,,

Nisbetsiz şekilde kazanan ve kıyasıya para harcıyanlar hakkındaki anketimize bugün de «Akşam» gazetesi başmuharriri Sivas mebusu Necmeddin Sadak cevap veriyor.

● Necmeddin Sadakın fikirleri:

«Hükümetin aldığı bütün tedbirlere rağmen fevkalâde ahvalin tesirile yeni zenginler türediği muhakkaktır. Bunların gerek kazançlarıyla, gerekse sarfiyatlarıyla hayat pahalılığını arttırdıkları da doğrudur. Çünkü, memlekette harbin başındanberi mevcut olan her türlü eşya stoklarının fiati çok artmıştır. Bu fazlalık hiç şüphesiz bir kısım insanların cebine girmiştir. İhtikâr meselesi bertaraf, her türlü kazançlar suç olmasa da iktisadî ve içtimai bir vaziyetin

Necmeddin Sadak

doğruduğu bir «plus-value» yani bir kıymet fazlası teşkil eder ki, bunlar bugünkü düşünüşe göre (Devamı 6 ncı sayfa)

Bir medeniyetin sonu

İki kitabımın macerası

Bir yıllık derdleşmemiz, konuşmamız bana aziz okuyucularımın manevi yardımlarıyla iki kitabı kazandırdı

Yazan: Ahmed Hamdi Başar

27 Mayıs 1941. Son Postada ilk yazımın çıktığı gün. Demek dört gün sonra, sevgili Son Posta okuyucularımın bir yıllık tanışma, anlaşma ve derdleşme devrem bitmiş oluyor. Ben yeni bir gazeteci değilim. 1916 danberi yirmi altı senelik hayatım yazı, gazete ve kitap âlemine yabancı geçmedi. Fakat Son Postaya ilk yazımı yazdığım günden evvelki beş sene kalemimi kullanmadım. Bu bakımdan 27 Mayıs 1914 de okuyucu karşısına adeta yeni çıkıyormuşum gibi biraz ürkek ve cesaretsiz idim. Beş sene susmuş olan bir yazar eğer bu müddet zarfında kafasını da mevzularından ayırmış, hayatını fikir ve heyecan çerçevesi dışında kummuş ise, yeni başlayacağı işte kendi zevk ve heyecan hududunu daraltmış sayılır. Yürüyen hayatta kesilmiş seneleri ekleyecek, dolduracak fırsatlar, yeni hâdiseler önüne çıkmazsa insan derin bir hissizlik içinde bunalır. Zaman köpüklü hırsları, dinmiş ağrılar kadar unutturur. Hareket içimizde yaşarken ebedileşir. Ondan ayrılınca bir daha o zevki, o ihtiras ve heyecanı bulamayız.

Fakat ben kısa bir an kekelemiş olan kalemime, kendi çapımda iyi veya kötü, hâkim olma muvafak oldum. Çünkü sustuğum ve vazmadığım zamanlar gittikçe içinde toplanarak büyüyen bir tetkik ihtirası, ruhî bir bunalımdan kurtulma cehdi içinde durmadan düşünmüş, kafa yormuş olduğumu anladım. İlk yazımda söylediğim gibi, bütün bu kafa biriktirmeleri, ilk satırı yazmaya karar verdikten sonra, hepsi bir arada götürülmenin önünde dolasmaya başladı. Meğer ne çok şey biriktirmiş, ne çok söylenecek söz toplamışım! Herhangi bir makaleye girizgâh olsam diye birkaç satır vazılır ya-

Ben de meselâ bir yazıma üç satırlık girizgâh yapayım diye kalemime alınca, mevzu gittikçe benden uzaklaşarak, o mukaddime diye başladığım fikrin bir iki makaleyi doldurduğunu gördüm. Yazı beni hem dolduruyor, hem de hiçbir zaman tatmin etmiyordu. Yazdığım zamanlar ruhumun dinlenmesinden doğan bir sükûn ile beraber asıl söylemek istediklerimi henüz yazamamış, söylememiş olmaktan doğan bir üzüntü içinde kaldım. Bu tarzda başladığım makaleler sonunda bir kitabı mevzuu oldu. Neticede sevgili okuyucularımın geçen bir senelik zaman, bana bu yazılarından başka iki kitabı kazandırdı: Değişen dünya, ve Bir medeniyetin sonu!

Değişen dünya geçen sene Temmuz sonlarına doğru çıktı. Bu kitabın «Son Posta» da başlamış makalelerimin genişlemesinden doğdu. Gazeteye haftada bir, bazan iki defa yazdığım halde, henüz elimde neşredilememiş birçok makaleler birikiyordu. Bunlardan bazıları günlük bir gazete okuyucusunu sıkacak sandığım ağır bahislere de aitti. Fakat ne yapayım ki mevzu dünya inkılabından, dünyanın değişmekte olduğunu izah etmekten ibaretti. «Dünya değişiyor» denken, herkesin bildiği dönen dünya, değişen dünya, nihayet yürüyen tarih gibi, hayatın sadece dinamiğini ifade eden bir fikri tekrarlama olmuyordum; bu yazılarda kendime göre bir görüş beliriydim. Yeni, belki orijinal, belki değil, yeni bir ifade var zehabında idim. Onun için yazılarımı daraltamazdım. Torsu bir fikri ifadeye mecburdum. Bu bakımdan gazete sütunlarına sığamıyarak taşan ve aşan kısımlarını da toplayarak bir kitap halinde neşretmek kararını verdim; ve işte «Değişen dünya»

böylece Son Posta'da aynı başlıkla çıkmış yazılarımın genişlemesinden meydana geldi.

168 sayfalık bir kitapta söylemek istediklerimi anlatmış olmalıydım. Ne gezer; «Değişen dünya» bittikten sonra, adeta vaktini beklemeden yemek üstüne su içmiş bir adamın suya kanmayan iştiağı gibi, yazıya kanmamış olduğumu gördüm. Hiçbir şey söylememiş, henüz davamı anlatamamış olmaktan üzüliyordum. «Değişen dünya» da dünya tarihinin iki birbirinden ayrı devreden ibaret olduğunu, bunların daima birbirini kovaladığını söylemişim. Bana göre her medeniyet birine sükûn ve refah, diğerine buhran ve intikal devresi ismini koyduğum tamamen birbirinden başka karakterler gösteren iki halkın birleşmesinden doğuyordu. Her medeniyet bir buhran ve intikal devresine bitiyor, ve bir başka medeniyet gene bir buhran devresinden sonra başlıyordu. Her iki devre böylece birbirini kovalıya kovalıya tarih belli bir tekrar çemberinden geçte geçte insan hayatı devam ediyor; bir gün uğruna can feda edilen ve mukaddes tanılarla kılınan dokunulmaya razı olmadığımız fikirler, bir başka gün yerin dibine batırılıyordu. İnsanları harbler, ihtilâllere ve buhranlara sokan, aralarında devamlı bir anlaşmazlık doğuran bütün tarih boyunca kan ve ateş deryasına sokan ayrılıklar hep tarihin gidişinde olan bu zaruri değişikliklerden bu devirlerin birbirini kovalamasından doğuyordu. Ben «Değişen dünya» da bu tezi temel vaperak son garb liberal - Kapitalist medeniyetinin bir buhran ve intikal devresine girdiğini, hiçbir kuvvetin tarihi tersine ve geri çeviremeyeceğini, insanla-

kın bu hakikati bilememekten doğan hayranlıkları yüzünden birbirinin kanını emerek mukadderatı zorla değiştirmeye çalıştıklarını iddia etmişim. Böyle konuşurken bana cahil, budala, anlamaz, ukalâ, hattâ deli dahi denebilirdi. Sözlerime dudak bukülür; bahsedilirken alay edilir; en iyi ihtimalle fikirlerim tenkide layık görülerek cerhedilir ve çürütülürdü. Çünkü ben bu iddiamla bütün ilim ve tarih görüşüne karşı cephe almaktaydım. Elimde kendi kısır malumatım ve zekâm hududunu aşmıyan kör ve yalın bir kılıçla Majino hattı gibi sağlam duran dünya ilim ve tarih temellerine, adeta Donkişot'un değirmene hücumu şeklinde, pala sallamaya teşebbüs etmişim. İddialarımın bu kadar büyük bir şey olacağını bidayette kestiremediğimi itiraf ederim. Bence tarihin buhran ve sükûn devrelerinin birbirini kovalamasından ibaret olduğu fikri, bir günün gece ile gündüzden ibaret olduğu fikri kadar basit ve bedihi idi. Bunun herhalde şimdiye kadar birçok kim seler tarafından söylenmiş olacağına, söylenmemiş ise izaha lüzum olmayacak kadar bedihi bir şey bulunduğu bahsedilmemiş bulunacağına kani idim. Meğer bunda aldanmışım! İddiam şahsıma aid bir fikirden ibaret değilmiş. Kitabım çıktıktan sonra beni seven, diğer fikirlerimi beğenerek bazıları teşvik yollu yazılar dahi yazmış olan mütefekkir ve bilgin arkadaşlarım, bu iddiamın ilim ve tarih bilgilenimize aykırı olduğunu söylediler. Yazılarında eserimin temel yapı kısmı olan bu bahsi, adeta beni korumak için, ihmal ederek üzerinde durmadılar. Halbuki ben bunun doğruluğuna o kadar inanmışım ki şayed bu fikrim yanlış ise o zaman arkadaşlarımın eserimde beğendikleri kısımların hiç biri doğru bir fikir olarak tutunamazdı. Bu temel kalmayınca yaptığım bina derhal çöker, ve enkazı altında lüzumsuz bir yorgunluk ve bir miktar yare bere ile çıkarmaya çalışmaktan başka dost için bana yapılabilecek yardım kalmazdı.

Değişen dünyanın neşrinden sonra Türk fikir âleminde şimdiye kadar bu tarzda bir esere gösterilmemiş olan alâka, kitabım hakkın (Devami 4/2 de)

ZİRAAT

Elma iç kurdu

Elmadan başka birçok meyvalarımıza arız olan bu haşere nasıl teşekkül eder ve tahribat yapar? Önüne geçecek tedbirler nelerdir?

Elmadan başka armud, ayva, seftali, kayısı, erik, üzve, ceviz ve kestanelere de arız olarak meyvalarımızda tahribat yapan ve birkaç senedenberi kesif meyva muntakalarımızda hükümetimizce devamlı mücadelelerle kısmen önüne geçilmiş olan bu ufak kurdun memleketimiz meyvacılığına halen dahi yapmaktaki olduğu zarar pek büyüktür.

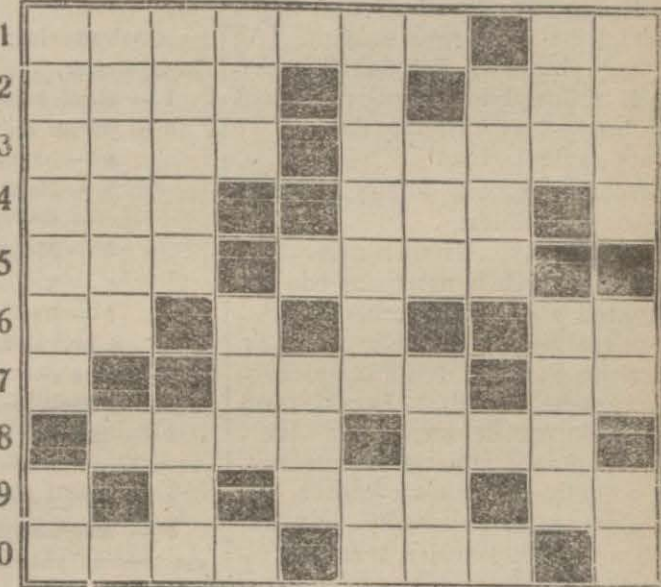
Yetiştirildiği meyvaya inhisar eden Amasya, İnebolu, Malatya, Kastamonu, Niğde gibi meyva muntakalarımızın yetiştirdikleri meyvaların gönderdikleri dış memleketlere kabul edilmemesi, denize dökülmesi veya iade edilmesi gibi doğrudan doğruya müstahsil zarardan başka ihracat mallarımız hakkında menfi neticeler doğuran bu kurdla mücadele, her bakımdan (Devami 4/1 de)

«Son Posta»nın bulmacası: 7 - (11)

Soldan sağa:

- 1 — Ebedî, ölmez (7), Su (2).
- 2 — Dünya (4), Evin bölmeleri (3).
- 3 — Çocuğa ve rilir (4), Peygamberin doğduğu gece (5).
- 4 — Törpü (4), Büyük (3).
- 5 — Muhafaza edilen nefret duygusu (3), Duada söylenir (4).
- 6 — Yemek (2), Uzak nidası (2).
- 7 — Kalm (4), Eski bir harb silâhi (2).

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

- 8 — Bir erkek ismi (4), Sevgi (3).
 - 9 — Poker tabirlerinden biri (3) Başlama (2).
 - 10 — Hâdisse (4), Matem (3).
- Yukarıdan aşağı:
- 1 — Melânsız (7), Bir nota (2).
 - 2 — Gösteriş (6).
 - 3 — Arabistanda bir memleket (5), Bir nevi sopa (3).
 - 4 — Mide (3), Teslim olmak (3).

- 5 — Beylik (3).
- 6 — Bir balık (7), Bir hitab nidası (2).
- 7 — Bir erkek ismi (3), Endişe, düşünce (4).
- 8 — Mahrûkattan biri (4).
- 9 — Bayağı (3), Bir deniz naidi vâstası (4).
- 10 — Avukatların cemiyeti (1), Beyaz (2), Gayri malûm zaman (2).

«Son Posta» nun tarihi tefrihası: 112

PATRONA HALİL

Hocalar bir ellerini yarı kaldırıp bir ağızdan söylediler:

— El'iyazübillâhü taalâ bu manaya rızadade olmak hariçi akıl ve insaftır sultanım.

Kapı dışında sadrazamın genesi çarpmağa başladı. Şeyhislâm ne demek istiyordu? İçeride hocalar başlarını eğip sakallarını tutamıyarak derin bir mürakabeye vardılar. Saray mescidinde yanık bir sabah ezanı okunmağa başlamıştı. Şeyhislâmın ağlıyacakmış gibi titriyen boğuk sesi bir daha dalgalandı:

— Benim mürtüvettü karındaşların, işte «Ezani Muhammedi» dahî okunur. Erhabî cemiyetin muadiları «biz mahmudülfeal» bir imam [1] isterüz deyü mukadde ma yazdıkları tezkereden malûm iken beyhude niçin zahmetkeş olup çaresi zahîr ve aşikâr olan mana için ne sebep ile muztarib ve müşevveş oluruz? Buyurun, hemen sabah namazını cemaatle eda ve bilûmum «sofa» ya varup padişahı hal' ile cümliemizi ıztırabdan halâs ve reha bulalım! [Ağlamağa başladı]. Biz dahî bir mahallî münasibde mazulen ikamet ve bakiye ömrümüzü ibadet ve teate sarfeyliyelim!

Hocalar birden koğuş kapısına doğru yürüdüler:

— Hay hay... Hemen mescidi şerife varıp sabah namazını eda eyledikten sonra müteyemenen emri hayre iptidar eyliyelim, dediler. İbrahim Paşa bir deli gibi has bahçe avlusuna atıldı, bacaklarının bütün kuvvetile koşuyordu. Harem kapısını güm güm vurunca, bir nöbetçi hadımağası kapıya geldi. Sadrazamı tanımadığı için kapıyı açmadan içeriden ters ters çıktı:

— Sabahın bu vaktinde haremi hümayun kapısı «dak» olunur mu bre küstah? Kimsin sen?

Sadrazamın gözleri dönmüştü:

— Aç bre fellâh şimdi canın alurum.

Diye bağırды. Arab aldırmadı: — Kimsiz?

— Veziriâzam İbrahim Paşa yım, saniye fevtolmadan şevketlü efendimiz huzuru şeriflerine varmak isterim.

Hadımağası yavaşça kapıyı araladı, fakat paşayı içeriye bırakmadı:

— Şevketlü efendimiz hab-gâhlarında bulunurlar, cür'et edemezüz sultanım.

Sadrazam bağırды, Arabın göğsüne bir kalkma vurup içeriye dalarak loş koridorda koğmağa başladı. Haremağası da önleyebilmek için ardından koşuyordu.

İbrahim Paşa sarayın harem kısmını en ehemmiyetsiz köşelerine kadar bildiği için padişahın dairemesini bulmakta güçlük çekmiyordu. Koridor nihayetinde iki cariye ile karşılaştı. Gecelik gömleklerle açık saçık durumda gürlütlüye çıkan kadınlar sadrazamı ka-

vuksuz ve sakal bıyığa karışmış bir halde görünce ellerindeki şamdanları atıp kaçmağa, avazları çıktığı kadar bağırmağa başladılar. Kıvrık kılıcını kapalı haremagaşı «baskın var imiş» diye bir tarafa sıvıştı. İbrahim Paşa hünkârın yatak odası kapısı önüne gelince durdu. Göğsü şiddetli çarpıyor, dizleri bükülüydü. Ka-pıya vurmağa cesaret edemedi. Kapı tokmağına uzanıp diz çöktü:

— Padişahım, benim şevketlü padişahım, diye boğuk boğuk seslendi.

Sultan Ahmed içeride yalnızdı. Bu gece yanına hiç bir kadın sokmamıştı. Gürlütüleri işittiği için yatağından fırlıyarak odada ne varsa kapı ardına yığılmıştı. İbrahim Paşanın boğuk sesini işitince büsütüm şaşırды.

(Arkası var)

Antalya Beden Terbiyesi Bölge Başkanlığından:

Antalyada inşa oluncak stadyum inşaatı kapalı zarf usulle eksiltmeye konulmuştur.

- 1 — Keşif bedeli otuz beş bin liradır.
- 2 — Bu işe aid şartname ve evrak şunlardır:
 - a — Proje.
 - b — Keşif cedveli.
 - c — Keşif hülâsa cedveli.
 - d — Mukavele projesi.
 - e — Yapı işleri fenni şartnamesi.
 - f — Bayındırlık işleri genel şartnamesi.
 - g — Eksiltme şartnamesi.

Şartname ve evrakı keşfiye Antalya Beden Terbiyesi Bölge Başkanlığında ve Nafia Müdürlüğünde görülebilir.

- 3 — Eksiltme 8.Haziran.942 Pazartesi günü saat 11 de Yenikapı caddesinde bölge binası içinde toplanan eksiltme komisyonunca yapılacaktır.
- 4 — Eksiltme kapalı zarf usulü ile ve vahidî fiat üzerinden yapılacaktır.
- 5 — Eksiltmeye girebilmek için istektilerin iki bin altı yüz elli liradan ibaret teminat yatırmaları ve ayrıca aşağıdaki vesikaları getirmeleri şarttır:
 - a — Bu işe girebileceğine dair Nafia vesika komisyonundan alınmış ehliyet vesikası.
 - b — Cari seneye ait Ticaret Odası vesikası «5653»

İstanbul Bölge İşe Müdürlüğünden:

Kadromuzda münhal 75,85 lira ücretli daktiloluklar için 27/5/942 Çarşamba günü saat 10 da Dördüncü Vakıf hani üçüncü katındaki Müdürlük binasında imtihan açılacaktır.

Taliblerin imtihan gününden evvel Müdürlüğümüze müracaat ederek bir talibname doldurmaları ifân olunur.

(5762)

«Son Posta» nun edebî romanı: 2

Erkeği kadın yaratır

Yazan: Nusret Safa Coşkun

Dünkü kısmın hülâsası

Avrupadan gelen sempron ekspresi Yeşilköy istasyonunda durunca, romanın birinci kahramanı olan Vedad, gözlerini açıyor. Saatterce pencere önünde durmaktan yorulmuş, dinlenmek için oturunca kabuslu bir uykuya dalmıştır. Gördüğü kesik kesik rüyalar kulağında duyduğu sesler hareketli ve heyecanlı geçmiş bir mazinin unutulmuş hatıralarıdır. Uyanınca, pencereden köyü ve istasyonu seyrediyor. Buradan çocukluğu ve gençliği geçmiştir. Hayatının en heyecanlı safhalarını, kendisine hâlâ ıztırab veren hâdiseleri burada yaşamıştır. Bu üzücü hatıralar arasında yorgun ve derin bir melânkol içindedir.

(Roman devam ediyor)

Halbuki, Sirkeçiden Yeşilköye kadar heyecan için de, onunla bir dakika olsun karşı karşıya gelebilmek ümidle pencereden ayrılmamıştı. Tren geçidin üzerinde yavaşladığı zaman, ay aydınlığında onu görmüş ve kendisi sadece elini sallıyabilmiş, o, sadece:

«— Güle güle Vedad!»

Diye bağırmişti.

Semahat, niçin böyle yapmıştı? Neden istasyona kadar gelmemişti. Beş senedir bu «niçin?» i cevablanımağa çalışmıştı, artık o da bu köyde değildi. Ablası, iki sene evvel, İstanbul'a taşındıklarını yazmıştı, artık köyün son hatırası da gitmiş demektir.

Tren, Bakırköye doğru son süratle koşarken, gözlerinin nemlendiğini hissetti. Niçin gençlikteki saadetler, yaşlanınca acı birer hatıra oluyordu? Uzaktan, Bakırköy, çimento fabrikasının dumanları arasında bir tül arkasında kalmış

gibi görünüyor. İçinde kuvvetli bir sızı duydu. Ya bu köy... Birçok akşamlar başka bir macera ile kendisini çeken bu köyde, kolay kolay unutulabilir miydi? Burada da gençlik çağının acı, tatlı pek çok hatıraları medfundu.

Başuna, bir arı kovanı gibi hücum eden bu iğneleyici düşünce-lerden kurtulmak istiyordu. On, on beş dakikalık bir dalma sırasında birbirine eklenmemiş film parçaları gibi görüverdiği kesik rüyaların da tesirile büsbütün ezilmişti.

Tren, Yeşilköyle İstanbul arasını bir nefeste katetmekten yorulmuş gibi, soluya soluya Sirkeci garının tamponlarına dayandığı zaman, pencerelere yığılmış diğer yolcuların heyecanını duymuyordu. Ne gözlerle kendisini istikbale gelmiş bir aile efradı, ne bir dost, ne bir tanıdık aradı. Geleceğini bildirmemişti. Sakin ve yorgun, kolları pencereye dayalı peron-daki telâşi, koşuşmaları, kucaklaşmaları, yolcu-hamal kavgalarını seyretti. Koridordaki hareket, pencerelerdeki bavul uzatma patirtisi bitince, müşteri bulamamış bir hamal çağırды. Ağır ağır istasyon meydanına doğru yürümeğe başladılar. Hamal, bir aralık bavulları yanına bırakmış, boş bir otomobil çevirmeğe koşmuştu. Bu sırada, istasyondan süratle çıkan genç bir adam, arta kalmış kalabalık arasından sıyrılırken bütün şiddetle ona çarpıvermişti. Dalgın olduğundan bu sademeden örkümüştü. Terslemek maksadile döndü. Fakat, çarpın adamın özür dilemek için açılan ağzı öylece kalmıştı. Yüzündeki hayret çizgilerini haddi azamiye kadar gerekerek haykırdı:

«— A... Vedad... Sen hal...»

Tanıdığı. Mekteb arkadaşı gazeteci Hikmet... Elimi yakalamış şiddetle sıkıyor.

«— Nereden çıktın yahu... Böyle habersiz mi gelinir?»,

Vedad elini candereden kurtar-mağa çalışırken kestirme bir cevap verdi:

«— Bindenbire hareket ettim. Doğrusu geleceğimi sana kadar bildirecek zamana sahib doğıldım.»

«— Senin gibi bir adam böyle karşılanmaz Vedad!... San'at-kârlara fazla tevazu ya-kışmıyor. Hele senin gibi beyne-mîlel ölçüde bir san'atkâra... Burada eline defî alan üstünde ta-şınırken sen...»

Yüzünü buruşturarak dostunun sözünü kesti:

«— Sen neden bahsediyorsun kuzum? Galiba alay ediyorsun? Görmiyeli bir hayli değişmişsin!...»

Dostunun telâşlı ve heyecanlı bir hali vardı:

«— Yahu senin gelişin, yarın bizim gazete için birinci sayfalık bir havadis... Şöyle doğru dürüst bir resmini ver çabuk!...»

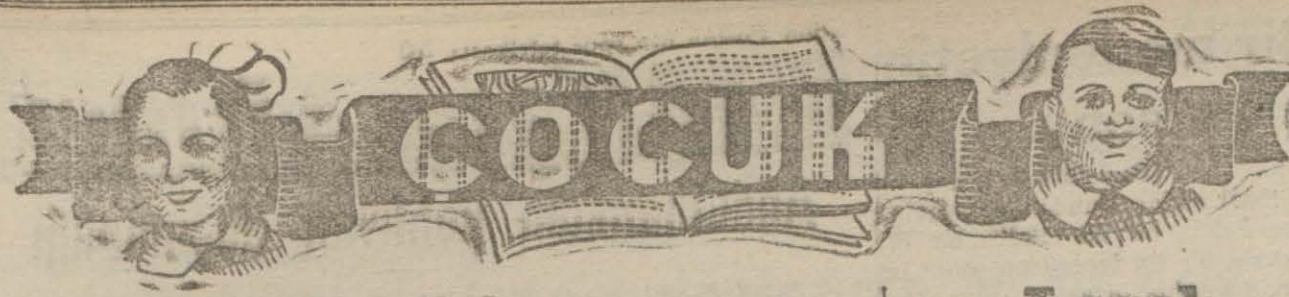
Sıkılmağa başlamıştı. Fakat, muhatabı bir gazeteci pişkinliğile mütemadiyen lâf açıyordu:

«— Şöhretin dünyayı sardı be Vedad!... İftihar ediyoruz vallahi...»

Dünya radyoları eserlerini çalıyor. Seninle güzel bir röportaj yapalım. Bugün kismetimize trenden diplomat filân çıkmadı anıma, senin inişin daha mükemmel... Tabii konser vereceksin değil mi? İlk konserini hayır cemiyetlerinden biri menfaatine verir misin? Ben Çocuk Esirgeme Kurumunda azayım. Bize bir senede toplıyamadığımız hâsılat yaparsın! Tekrar dönmeğe niyetin var mı?... Burada konservatuvara hoca olacaksın tabii...»

İtiraz etmeğe, sözünü kesmeğe çalışıyor, fakat gazeteci arkadaşı istismar edecek mevzu bulmuş ol-maktan mütevellid bir cerbeze ile bir cümleden bir suale, bir sualden bir diğerine atlıyordu.

(Arkası var)

Çörekçi ile iki yaramaz

İki yaramaz, Necmi ile Celâl yan- larından geçen çörekçiye görür görmez:
— Aman ne güzel çörekler, diye bağırıyor, paramız olsa da alsak yesek.

Evlerinden çıkarken her ikisinin de paraları vardı. Fakat o gün bayram- dı. Bütün paralarıyla maytaş ve fişek almışlardı.

Celâl Necmi'deki fişeklerden birini aldı. Ağacın altına koydu. Fişegin fülünü alevleyip kendisi uzağa kaçı.

Fakat çörek tablasının kayışı iple ağaca bağlı olduğundan tabla çörek- çinin başına geçti, çörekler yere dü- küldü. İki yaramaz fırsattan istifade çörekleri toplayıp kağıtlar. Niyetleri oradan uzaklaşınca rahat bir köşe bulmak ve çörekleri orada afiyetle yemekti. Amma bu niyetleri boşa gitti.

Çörekçi biraz yürüdüktan sonra bir ağacın altındaki siraaya oturdu. Celâl:

— Çörekleri parasız ele geçirmenin yolu var.

Değil. Orada buldukları bir ipin ucunu ağaca, öbür ucunu çörekçinin çörek tablasını omuzuna astığı kayışa bağladı.

Fişek patlar patlamaz neye uğradı ğını anıyamayan çörekçi yerinden kalktı. İleri doğru atıldı, kaçacaktı.

Çünkü onları kur bekçisi görmüşü. Peşlerini bırakmadı, her ikisini ku- laklarından yakaladı, çörekleri ellerin- den alıp çörekçiye verdi. Ve onları annelerine teslim etti. Yaptıkları fe- nalığı anlattı. Her iki yaramaz baba- larından, annelerinden azar işittiler, ve tam bir ay her ikisi ne gezmiye bırakıldılar, ne de onlara çörek verildi.

Lorel ağlar mı?

Hardi Lorelin filmi çekiyordu. Lorelin ağlaması lazımdı. Hardi ona:

— Lorel, dedi, ne duruyorsun ağlasana.

— Ağlayamıyorum Hardi. Ben nasıl ağlanır bilmiyorum. İstersen güleyim. Hem kahkahayla güleyim.

— Yok canım Lorel, benim se-

ker Lorelim haydi bir ağla.

— Ağlayamıyorum ki.

— Hani düşün baban ölmüş, an- nen ölmüş, ben ölmüş.

— Aman Hardi, ne tuhaf konu- suyorsun hep güleceğim geliyor.

— Şimdi seni döveceğim, şimdi seni öldüreceğim.

— Kah kah kah bunda gülerim işte.

— Yapma Lorel, ben bütün bun- ları seni ağlatmak için söylüyorum. Halbuki sen gültüyorsun.

— Ben gültüyorum. Gülerim ne yapayım.

— Bu film olmayacak.

— Ne yapayım. Kabahat benim değil, ben ağlamak bilmem. Mek- tebde ağlamak dersi yoktu, öğret- mediler.

— Ağlamak mektebde öğrenil- mez, insan doğunca meme ister ağ- lar, biraz büyür yemiş ister ağlar.

— Ben hiç ağlamadım ki!

— Patlayacağım Lorel.

— Bir göreyim bakayım patla- da, belki de ağlarım. Amma belki de ona gülerim.

Yeni bilmecemiz

Baştan iki harfimi söyleme ce- veta di.

Baştan üç harfimi köpek sesidir.

Baştan dört harfimi, güzel olun- ca insan kıtlara çıkmak ister.

Ben beş harfliyim, beş harfimin içinde yemektire kenulan öteberi dövülür.

İki harfimi ne, üç harfimi ne, dört harfimi ne, beş harfimi ne, biliniz.

Bilerseniz, bilmecce kısmını ga- zeteden kesiniz, bize gönderin. Doğru bilenlerden birinciyeye bir dü- zine kurşun kalem, ikinciye bir şise kolonyaya, üçüncüye güzel bir eliş kaseti, dördüncüye 35 kişiye de ay- rı ayrı güzellikte hediyeler verile- cektir.

— Ne olacak şimdi?

— Bilmiyorum Hardi.

Bu esnada Lorelin alacaklısı elinde Lorelin borçları yazılı çıka- geldi. Çünkü sabahtanberi Loreli artıyordu. Alacak listesini Lorele uzattı. Lorelin cebinde hiç parası yoktu. Listeyi görür görmez ağla- mıya başladı. Bu esnada da Hardi filmi aldı.

Meğer Lorelin ağlaması için ala- caklının gelip alacağını istemesi la- zımmış. Hardi:

— İşte bu aklıma gelmemişti Lorel.

Dedi. Lorel boynunu büktü:

— Benim de aklıma gelmemişti. Amma çok fena oldu. Alacaklının aklıma ben geldim. ★★

Geçen Bilmecemizde kazananlar

Geçen bilmecemizde kazananla- rın isimleri Pazartesi günü çıkacak sayımızda ilân edilecektir. Hediye kazananlardan İstanbulda bulu- nanlar, hediyelerini Pazartesi ve Perşembe günleri idarehanemizden alabilirler. Taşrada bulunanların hediyeleri posta ile adreslerine gönderilir.

Ziraat: Elma iç kurdu

(Başarısı 3/1 de)

ön safta tutulmak mevkiindedir. Hentüz bütün memlekete şamil u- mumi bir mücadelenin yapıma- ması yüzünden bahçelerindeki meyva ağaçlarından sağlam meyva alamayan bahçe sahiplerini bu hu- susta tenvir ederek almaları lâzım gelen tedbirleri ve yapmaları icab eden ilâçlamayı bu yazımızla be- lirtmek istiyoruz.

Lâtince adı (Corpocapsa Pomo- nellâ) olan bu kurd; meyvanın içini ve çekirdeklerini yiyerek krutlandırır, onları çok defa vak- tinden evvel ağaçtan düşürür.

Meyvaların saklandıkları, depo edildiği yerlerin duvar ve tahta aralıklarında, ağaç kabuklarının altında kısı küçük kozalar halinde geçiren bu kurdun kelebekleri ilk baharda (umumiyetle Mayıs orta- larında) elma ağaçlarının çiçek aç- ma zamanında meydana çıkarlar ve geceleri uçarlar. Bu küçük ke- lebekler, yumurtalarını genç sür- gün ve yaprakların üstüne ve en fazla çiçek yuvasının yüzüne veya henüz tutmuş olan meyva üzerine korlar. Bu yumurtalardan 1-15 gün sonra çıkan ince kıl gibi turtullar, yani kurdlar, elmayı delerek içeri girerler ve çekirdeğe kadar soku- lurlar, bu esnada meyveyi içten yer ve büyür ve bu hal iki hafta kadar sürer. Bu vaziyette kurd, pembemtrak renkte olup başı es- merdir. Bu hale gelen kurd, dışarı çıkmak için meyva içerisinde bir yol açarak kabuğa gelir. Buradan çıkan kurd; ağaç kabukları altında veyahud ağaç diplerindeki kuru yapraklar altında kirli beyaz renk- te bir koza sararlar. On beş gün sonra (yerine göre Haziran so- nunda veya Temmuz başında) bu kozalardan ikinci neslin kelebek- leri çıkarak uçuşmaya başlarlar ve bu esnada, artık oldukça büyümüş olan elmalar üzerine yumurtala- rını bırakırlar.

Birinci nesilde olduğu gibi aynı müddet zarfında yumurtalardan çıkan kurdlar, elmayı delerek içe- risine girer ve çekirdeğe vararak çekirdekleri yer ve çüütürler. U- mumiyetle Ağustos sonlarında el- maları delerek dışarı çıkan kurdlar, sarıktıkları ince bir iplik ile yere inerler ve gerek bunlar ve gerek ağaçların dibine düşerek toplanmayıp oldukları yerde bira- kılmış çürük elmalardan çıkan kurdlar; ağaçların kabukları altı- na girerek burada koza yaparlar. Geç kurtlanmış elmaların kurtları ise, toplanan elmalarla beraber meyva depo veya mağazalarına gi- derler ve burada dışarı çıkan kurdlar, buldukları yerin duvar, tah- ta aralarında koza haline geçeler.

Gerek ağaç kabuklarının altın- da ve gerek meyvalıklarda kışı ge- çiren bu haşerenin kelekleri ilk baharda elmalar çiçek açtığında bahçelerde uçuşmaya başlarlar. Bu suretle senede umumiyetle iki nesli olan bu kurdun sıcak mem- leketlerde üçüncü bir nesil yaptığı da vakidir. Bu kurda karşı müca- delede bütün ağaç sahipleri tara- fından alınması gerekli belli başlı tedbirlerle kullanılacak ilâçlar şun- lardır:

1 — Yaşlı ağaçların kabukları kıştan evvel tel fırçalarla kazına- rak dökülmeli ve kabuklar topla- nıp yakılmalıdır.

2 — Haziran başlarında elma a- ğaçlarının gövdelerine yerden bir metre yükseklikte olmak üzere takriben bir karış genişliğinde ka- lın veya turtulu ambalaj kâğıdını ile veya eski çuval parçaları ile bi- rer kuşak yapmalı ve bunlar üst taraflarından bağlanmalıdır. Bu kuşaklar, Haziran sonlarında sö- külp yakılmalı ve aynı Tem- muz sonlarında bir daha tekrar e- dilmelidir.

3 — Yere dökülen kurtlu elma- lar toplanmalı ve yenemeyecek ve- ya başka şekilde kullanılmayacak olanlar yakılmalıdır.

4 — Elma ağaçları çiçeklerinin dörtte üçü dökülünce derhal 100 litre su içerisinde yarım kilo kur- şunlu arsenik eritilmek suretile hazırlanan ilâç meyvalar üzerine püskürtküllerle serpilmeli ve ilâ- cın meyvalar üzerine su damlala- rı halinde düşmeyip sis halinde gelmesi için püskürtküller biraz uzaktan tutulmalıdır.

Aynı ilâç, on beş gün sonra bir ikinci ve Temmuz ortalarına doğ- ru bir üçüncü defa tekrar edil- meli ve ikinci ve üçüncü ilâçla- malarda meyvaların üzerine iyice islanmasına dikkat edilme- li.

Memleket Haberleri

Çukurovada

Ziraat mevsimi için 8 bin amele getirilecek, ilk kirazın kilosu 100 kuruş

Adana (Hususi) — Çukurova tarlalarında bu ziraat mevsiminde çalışacak amele için amele komisyonu tarafından dört lira haftalık tesbit edilmiştir. Cenub vilâyette rinden sekiz bin kadar amele getirilmesi için bütün vilâyetlere bu hususta tebliğat yapılmıştır.

Turfanda kiraz

Adanada yeni kiraz çıktı. Kilosu 100 kuruştan satılmaktadır. Diğer taraftan taze fasulye, hiyar da çıkmış ve bollanmaya başlamıştır.

Samsun Halkevi gençleri Çarşambada

Çarşamba (Samsun Muhabirimiz den) — Vilâyetimiz kazaları arasında temsil turneleri tertib eden Samsun Halkevi temsil şubesi san'at kârları, mevsimin ilk turnesine Mart ayı içinde Bafra'ya yaptıkları bir gezi ile başlamışlardı. Halkevi gençlerimiz, 15 kişilik bir kafile halinde ve başkanları Lutfi Tekinin idaresi altında Çarşambaya da gelecek istasyonda Halkevi reisi Nurettin Semizoğlu ve diğer Halkevîliler tarafından karşılanmışlar ve Halkevîne misafir edilmişlerdir.

Gece saat dokuzda Halkevi salonunda, Samsunlu gençlerin İstiklâl Marşı ile başlamış oldukları müsamerede «Yanlış yollu» piyesi temsil edilmiş, ayrıca bir perdelik komedi oynanmıştır. Piyes ve komedi de büyük bir muvaffakiyet gösteren gençlerimiz Çarşambalılar tarafından sık sık alkışlanmışlar ve takdir edilmişlerdir. Temsil bu gece de tekrar edilecek ve gençlerimiz yarın Samsuna döneceklerdir.

Adana Kız Enstitüsünün sergisi

Adana (Hususi) — Adana kız enstitüsünde büyük bir sergi için hazırlıklara başlanmıştır. Bu sergide Adana kızlarının güzel işleri teşhir edilecektir.

Şikâyetler İhtiyaçlar

Kaş ormanlarında gayri fenni kat'iyatın süratle önüne geçmeliyiz

Kaşta yazıyor: Kaşta milî zîmet ve servet olan ağaçları kuzumlu kuzumsuz birkaç tüccarın keşeste imali menfaatine olarak köyünün elinden alınmakta ve gayri fenni usullerle kesilmektedir.

Şimdiye kadar bu suretle vasesi elli bin ağacın kesildiği tahmin edilebilir. Biz bu memleketin hakiki sahib ve sakinleri olduğumuza göre Kaş topraklarını bu harabiden kurtaracak bir makamın harekete geçmesini bekliyoruz. Ziraat Vekâletinin nazarı dikkatini çekeriz.

İzmirde yeniden eski eserler bulundu

İzmir (Hususi) — Selçukta bulunan Türk - İslâm eserleri, Selçuk-taki Efes müzesine konmuştur. Fakat sınıf Lyon eserlerini havi olan bu müze çoğu Selçuk devrine aid bulunan bu Türk - İslâm eserlerinin yeri olmadığından gerek bunların gerek bundan sonra çıkacak bütün Türk - İslâm eserlerinin Selçuktaki İsabey camine nakli ve orda teşhiri müzeler müdürlüğünün teşebbüsü üzerine, Vekâletçe muvafık görülmüştür.

Diğer taraftan turistik yollar inşaatında ve müzeler müdürlüğüne yapılan araştırmalarda meydana çıkıp ötede beride kalan başka eski eserlerin de Selçuk müzesine nakli kararlaştırılmıştır.

Turistik yolun Vedyüs jimnazına kadar uzatıldığı strada iki kitabe meydana çıkmıştır. Bunlar, milâdin 7-8 inci yıllarında Efes şehrine getirilen içme suyundan bahsediyor. Müzeler müdürü Salâhattin Kantar, Selçuğa gitmiştir.

İzmirde

Kızıllı köy enstitüsüne yüksek bir kısım ilâve edilecek. Çalışmalardan iyi neticeler alınıyor

İzmir (Hususi) — Önümüzdeki Birinciteşrin ayında Kızıllı köy enstitüsü ilk mezunları verecektir. Bu mezunlar 72 kişidir ve öğretmen olarak gidecekleri köyler için çok faydalı olacaklardır. Çünkü ziraat, dülgelik, makinistlik ve diğer teknik bilgiler de öğrenmiş ve bunları çok güzel tatbik etmiş bulunmaktadırlar. Maarif Vekâleti mezunlara ayda 20 lira aslı maaşlı bir aileyi geçindirecek kadar arazi ve ziraat aleti deverecektir.

Gelecek sene enstitü mezunları 100, 944 yılında 350 ve 12 senede 2000 mezuna bahş olacaktırlar.

Haber aldığımız göre Maarif Vekâleti, Kızıllı köy enstitüsüne «Köy üniversitesi» namı altında bir yüksek kısım ilâvesi için tetkikler yaptırmaktadır.

Köy enstitüsünün en kabiliyetli talebesi, üniversite kısmında okuyarak 3 sene yüksek tahsil görecektir. Köy okulları için müfettiş, bölge ve köy doktoru yetiştirileceklerdir. Bu husustaki tetkikler derinleştirilmektedir.

Çorlu Halkevi gençleri Tekirdağda

Tekirdağ (Hususi) — Başta Kaymakam Arif Dünder Ataker ve orta mekteb müdürü ve Halkevi Reisi Hüseyin Temuçin olduğu halde Çorlu Halkevinin muhtelif çalışmaları mensub kırk kişilik münevver bir kafile Muradlıya uğrayarak Tekirdağ'ına gelmiştir.

Kafileyi Muradlıda Nahiye Müdürü ve muallimler, Tekirdağ'ında da Halkevi Reisi ve Halkevîliler karşılamışlardır. Gezi çok zevkli geçmiş, öğle yemeği meşhur İnanlı pınarı başında yenmiş, gece de Tekirdağ Halkevinde bir danslı çay verilmiş, geç vakte kadar eğlentiye devam edilmiştir.

Bir medeniyetin sonu

(Başarılı 3/1 de)

da ibzal edildi. Bundan çok sevindim. Fakat bir iki takdir, bir iki makale, bir iki tenkidten sonra benim o kitabla ortaya atılmaya teşebbüs ettiğim meseleler gene unutulmaya başlanmıştır. Sükût ve alâkasızlığımız, bilhassa dünya kaynaşması karşısındaki bugünün ve yarının ne olacağına dair kafalarımızda çizilen büyük istifhamlar önünde sükûtumuz bana korkunç geliyordu. Ben ortaya abtığım fikirlerle hücum dahi olsa, bu vadede bir hareket uyandıracığıma inanmıştım. İddialarımın ve asıl görüşlerimin bana ve fikirlerime en yakın olan dostlarım tarafından dahi kâfi derecede anlaşılmasın diye bakarak nevmid olmaya başladım. Fakat nevmid olmakla, susmakla yapacak iş karanlığa gömülmekten, ümitsizlik ve cansızlık deryasına dalmaktan ibaretti. Bir an kendi kendimi kabahatli gördüm. Hakikaten ben söylemek istediklerimi kitabımda birer birer izah etmiş olduğumu sanarken büyük bir hata işlemiştim. Birçok fikirler, kafamda bir takım düşüncü muamelelerle yığınlar kurmuşlar; hence tamamen belli şekil alarak kafamın ve idrakimin bedahet hududuna girmişlerdi. Ben onları iki üç satırla, bir ilki sayfa ile kitabıma koyarken, herkesçe belli bir bedahet dünyasının kapısını çalmaktan ibaret bir vazife yapmak kâfi sanıyordum. Halbuki bu, benim psikolojimin ve idrak cihazlarımın aldattığı girdabına kapılmaktı. Ben kitabımın birçok kısımlarını sadece kendim için yazmış gibiydim. Bu kadar eksik bir izah yolile fikirlerimi anlatmış olamazdım. Onun için yazmaya devam ettim. «Son Posta» da «Bir medeniyetin sonu» başlıklı yeni bir seri makaleye başladım. Fakat bu makale serisi, gene gazete sütunlarını taşarak bana 256 sayfalık büyükçe bir kitab kazandırdı.

İşte Son Posta'da bir senelik yazı hayatım, ve bu vesile ve sevgili okuyucularımın teveccüh ve matnevi yardımları ile benim kazandığım, ve Türk fikir hayatımıza bir

«Son Posta» nın spor tefrihası: 58

Kara Ahmet

Abdülhamidin pehlivan düşmanlığı

— Allah Allah!. Nasıl olup da yatak odasına girebilmiş Murad ağam?...

— Kulaktan kulağa işittiğimiz nazaran Sultan Azizin Arzını yaz kalfa isminde birisi vezirlerden Ispartalı Hüseyin Avni Paşayı seviyordu. Ve, bu paşa da Sultan Azize memleket işlerinden dolayı garazdı. Hüseyin Avni Paşa, pehlivan Mnstafayı kandırdıktan sonra Arzını yaz kalfa vasıtasıyla yatak odasına gece pencereden almış ve, bu işi yapmış... Sık sık husyelerini öldürmüş... Sonra makasla kollarını kesmiş... Bu suretle intihar etmiş gibi gösterildi.

— Çok yazık... Bu, Mustafa çok hain imiş...

— İşte Sultan Hamid, bundan dolayı pehlivanlardan soğudu. Ve saraydan pehlivanları memleketlerine sürdü. Hattâ İstanbulda pehlivan güreşleri yasaktır.

— Ya!...

— Evet oğlum... İstanbulda şimdi pehlivan güreşleri olmaz... — Allah Allah! Buralarda oluyor ya?...

— İstanbuldan hariç her yerde pehlivanlar güreşir; fakat İstanbul dahilinde yasaktır.

— Ah! Ben de bir saray başpehlivanı olmak isterdim...

— Nerede!. Geçti onlar şimdi. Dedi.

Vakit bol, günlerden yaz olduğu için bol bol konuşulacak zaman vardı. Murad ağamın da çenesi açılmıştı. Onu eski derdleri söylemek yormuyordu. Bilâkis bunları anlatmakla gönlü ferahlıyordu.

İsmail ağa da tatlı, tatlı dinliyordu. O da bunları bilen bir adamdı. Ahmede dönerek:

— Oğlum! Bıkmadın mı daha? Uzun sürdü...

— Ağam, nasıl bıkarım?.. Neler öğrenmiş oldum... Allah razı olsun Murad ağadan...

armağan olarak sunduğum iki kitabımın macerası...

A. H. B.

Dedi ve, daha ne varsa söyle mesini Murad ağadan rica etti. Murad ağa da:

— Bu, söyleyeceğim sondur... Bitmez tükenmez bu, hikâyeler... Fakat şunu da söyleyeyim de bak eski pehlivanlar ne demektir öğrenen?

— İbrahim'in babası kavas imiş. Onun için İbrahim'e Kavas oğlu derler. Memleketinde Kavas oğlu diye tanılan İbrahim... Bir gün meşhur başpehlivanlardan Piç Mustafa ile güreş tutmuşlar... Bu güreş iddialı imiş...

Kavas oğlunun anası, Piç Mustafanın da anası bu, güreşte hazır imişler... Güreş müthiş olmuş... Piç Mustafa değerli ve, zorlu bir pehlivanmış...

— Neden Piç Mustafa diyorlar. Mış Murad ağa.. Hakikaten piç mi?

— İşte asıl işin tuhaf tarafı da burası... Piç ya!...

— Ya!...

— Evet, İbrahim'in babası kavas; Mustafanın anasına yatmış..

(Arkası var)

İstanbul borsası

22/5/942 açılış - kapanış fiyatları

CEKLER

	Açılış ve kapanış	
Londra	1 Sterlin	5.24
New York	100 Dolar	130.70
Cenevre	100 İsviçre Ft.	30.365
Madrid	100 Peçeta	12.9375
Stokholm	100 İsveç Kr.	31.16
Bir altın lira		33.00
24 aylık bir gram külçe altın		460

Esham ve Tahvilât

Türk borcu Trans 1	24.85
Sivas - Erzurum 2.7	19.90
% 6 Tasarruf bonoları	94.—
Anadolu Demiryolu I ve II	52.—
Aslan çimento	13.10

Telgraf, Telefon Ve Telsiz Haberleri

Bu sabahki Haberler

Londraya göre:

Ruslar Şimalde de Almanlara darbe indirmişler

İlmen gölü cenubunda 17 Km.lik Alman cephesi yarılmış

Londra, 23 (A.A.) — Ruslar bir yandan Harkofta ilerlemeler kaydedereklerken şimalde de Almanlara yeni bir darbe indirmişlerdir. Berlinin itiraf ettiği üzere Ruslar İlmen'in cenub doğusunda 17 kilometrelik Alman cephesini yarmışlardır.

Burada vaktile 16 ncı Alman ordusu tuzağa düşürülmüştü.

Ruslar buradaki hücumlarını şiddetli bir topçu ateşi ile hazırlamışlardır.

Harkofta taarruzlarda bulunan Timoçenko ordularını Berlin bir milyon olarak tahmin etmektedir.

Nevyork radyosuna göre son 24 saat içinde Ruslar Harkof bölgesinde vaziyetlerini iyileştirmişlerdir.

Bu sabahki Sovyet tebliği

Moskova, 23 (A.A.) — Cuma günü kuvvetlerimiz mevkiilerini sağlamlaştırmışlar ve Harkof istikametinde taarruz hareketlerinde bulunmuşlardır.

İzium Zarvenkove istikametinde bütün düşman askerleri püskürtülmüş ve düşmana insanca ağır kayıplar verdirilmiştir.

En büyük karşılaşma ve en uzun tank muharebesi

Harkof muharebesine aid sayanı dikkat tafsilat

Londra, 23 (A.A.) — Harkofta Timoçenko el'an teşebbüsü elinde bulunmaktadır.

Son Sovyet tebliği Harkof istikametinde taarruz muharebelerinin devam ettiğini bildirmektedir. Alman mukabil hücumunun durdurulmak üzere olduğuna işaret edilmektedir. Üç gün içinde bu bölgede 15,000 Alman öldürülmüştür.

Dün gece Moskova radyosu Harkof çarpışmalarının şiddetini arttırdığını, teslim olan Almanların sayısının arttığını bildirmiştir. Düşman müteaddid kesimleri terketmege mecbur edilmiştir. Paris radyosu, istihak eden kıtaatin ade-di dolayısıyla Harkof muharebesinin Rus seferine en büyük çarpışması olduğuna dair Alman askeri mahafilinin haberini ıktibas etmiştir.

Harkof bölgesinde tank muharebesi henüz bitmemiş ise de Almanlarda yorgunluk eseri görülmektedir. Şimdiye kadar hiçbir tank muharebesi bu kadar uzun sürmemiştir.

Meksika Mihvere harb ilan edecek mi?

Meksiko, 23 (A.A.) — Meksika hareketinde halk taşkın bir haldedir. Fakat hükümet mihvere harb ilanı hususunda daha hiçbir karar almamıştır.

Reis Gamacho kongreyi resmi bir şekilde Cuma günü toplantıya davet etmişse de, kongrenin Cumartesi den evvel toplanmaması pek muhtemeldir. Toplantıyı takib eden 3 gün içinde nihai karar alınabilecektir. Fakat resmi bir demec nesredilinceye kadar Meksika kararını hakkında verilecek haberler beklenmektedir.

İşe belgelerinin vilâyetlere tevziine başlandı

Ankara, 22 (Hususi) — Nüfus kâğıdı vazifesini görece ve işe yürütmek her türlü muamelelerin görülmeye yarım edecek olan işe belgelerinin vilâyetlere tevziine başlanmıştır. Verilen malumata göre hâlen ekmeği kame ile yiyenlerin sayısı 3,5 milyon kişi kadardır. İşe belgelerinin vilâyetlere dağıtılması işi 15 Hazirana kadar devam edecek ve tayin edilecek bir Pazar günü mahalle birlikleri ekmeği kame ile yiyen vatandaşların evlerinde ziyaret etmek suretiler kendilerine bu belgelerden birer tane verecek-

lerdir. Bu belgelerin içinde numaralı birer kupon bulunacak ve bu kuponların numaraları birer birer kesilmek suretile yiyecek ve giyecek eşyanın halka tevzi işi tam bir intizamla gımmiş olacaktır. Numaralı kuponlar bittikçe yerine yenileri verilecektir. Kame ile ekmeği tevziine başlandı gününberisi bazı vilâyetlerde mevcut halk nüfusunun fazla elde ekmeği karnesi bulunduğu hakkında bazı şayialar dolmaktadır. Verilecek olan işe belgeleri bu gibi yolsuzlukları tamamen önlemiş olacaktır.

Sovyet tebliği

(Baştarafı 1 inci sayfada)

kova istikametinde kitalarımız, faşist Alman kitalarının birçok hücumlarını püskürtmüşlerdir.

Kerç yarımadasında muharebe yarımadaının doğu kısmında devam etmektedir.

19 Mayıs günü evvelce bildirildiği gibi 27 değil, 40 Alman uçağını tahrir edildiği tesbit edilmiştir.

20 Mayısta 65 Alman uçağı tahrir edilmiştir. Biz 23 uçak kaybettik.

Harkof şehrinin yakınında Nevyork, 22 (A.A.) — Moskova radyosu ile yayılan ve burada alınan bir habere göre Timoçenko Harkof kesiminde taarruzlarını şiddetlendirmiştir. Şimdi Harkof şehrinin tam yakınındaki ovalarda çok şiddetli çarpışmalar yapılmaktadır.

Röytere göre Moskova, 22 (A.A.) — Royter ajansının bir muhabiri bildiriyor: Naziler Harkof cephesindeki gayet büyük tank kayıplarından dolayı söylendiyene göre, mukabil taarruz tebliyelerini değiştirmişlerdir. Çarşamba günü toplu halde tanklar mukabil taarruz için kullanılmaması on beş tank veya tayyare ile desteklenen piyade kuvvetleri tarafından taarruzları yapılmıştır. Yalnız bir tek kesimde büyük bir tank muharebesi yapılmaktadır. Bunun da neticesi henüz belli değildir.

İkinciisi «Vatanın dar zamanlarını ve geniş zamanlarını yalnız kendi haksız zenginlikleri için fırsat bilen soysuzlara karşı, onları cemiyet ortasından teşhir edici, onları namus ve şerefsiz kılcı, onları yalnız ve ayrı bırakıcı bir ahlâkçılar cephesi kurmak!

Bir memlekette yankesiciler olması o memleket için ayıp sayılmaz. Yankesici korkar, çekinir, kendini gizler. Yalnız kanunun değil, herkesin pençesi onun arkasındadır. Bir memleket için bedbahtlık orada yankesiciye hak verilmek, onun hareketlerine özer bulunmak ve beterin beteri de onunla mücadele yerine ortaklık etmektir. Hükümetçe konan bir fiattan bir kuruş istiyen bir dükkancının, bir esnafın, bir ayak tellâhın bir yankesiciden farkı olduğunun kabul etmemek elimiz onun yakasından olmak, hepimiz onun peşinde olmak lâzımdır.

Biz kuvvetimizi vurgun ve soygun zenginlerinin artmasında değil, ahlâkın sağlamlığında, vazife ve mes'uliyet hissinin namus hissinden ayrılmamasında arıyoruz.» Faliş Rıfki Atay, makalesini şöyle bitirmektedir:

«Darlığın da, pahalılığın da, sükuntunun da baş çaresi manevi teşkilatlanmada, madde teşkilatlanmada, her iki teşkilât için de seferber askerler, maaşlı memurlar gibi çalışmakta, harb ekonomisinin zorladığı tedbirleri benimsemekte ve gütmekte olduğuna hatırd tutulmalıdır. Bu harbden yalnız kan ve toprak kaybetmiyere değil, ahlâkta zayıflamıyarak, bilâkis ahlâk ve karakterimiz pek çetin bir imtihanı muvaffakiyetle geçirmiş olarak çıkalm.

Başbuğün Türk gençliğine ve ondan hepimize, bütün vatandaşlara gösterdiği hedef budur.»

Berlin, 23 (A.A.) — Propaganda Nazırı Doktor Göbbels haftalık Das Reich gazetesinde yazmış olduğu bir makalede müteffiklerin küş harbine bağlanmış oldukları bütün ümidlerin boşa çıkmış olduğunu belirttiğinden sonra şunları yazmıştır: Müteffik propagandası daha geçen sene Ruslara Harkofa, Taganroz ve diğer şehirleri aldırması. Ruzvelt, Çörçil, Knox geçen sene Alman denizaltılarının tama mîle yük edildiklerinden bahsetmişlerdi. Halbuki Alman denizaltıları ortada bulunmakta ve her gün daha büyük muvaffakiyetler kazanmaktadır.

Müteffikler yüz binlerce tank, tayyare, vapur yapacaklarından bahsetmektedirler. Yapılacak olan tanklar, vapurlar aleyhine, yahud vapurlar tankla tayyareler aleyhine olacaktır. Biz kendi haberler siyasetimizde kat'i olaylara da yanıyoruz.

Yalan bir sey söylemek şerefsizliktir. Kendi kendini aldatmak helak et. Harb senelerinde çok fena bir

dar üretime savaşı yapacağız bir darlıktan, azlıktan, zorluktan ve pahalılıktan menfaatlenmek için bütün kötü suçları köpüren kimselere karşı ahlâk savaşı yapacağız. İki Gündüzün kapı, kapı kaçak mal arayıp onu bin minnetle ele geçir dikten sonra akşam üstü şikâyetçi kesilmek hiçbir mücadele yapmak değildir. Bilâkis bir bozgunculuk yapmak kazancı ile suç birliği etmektir.

Millî Şef, ahlâk savaşında ahlâklarımız ne olduğuna açıkça göstermiştir. İki mücadelemiz vardır. Bir kendimize karşı! Darlığa, pahalılığa yani hem geçimi zorlaştıran hem de bu zorluktan menfaatlenmek imkânlarını veren belâlara karşı bir uyuma, bir teslim olma ruhile değil, onları yenecek bir irade karakter kuvvetile karşı koymak!

Biz kuvvetimizi vurgun ve soygun zenginlerinin artmasında değil, ahlâkın sağlamlığında, vazife ve mes'uliyet hissinin namus hissinden ayrılmamasında arıyoruz.» Faliş Rıfki Atay, makalesini şöyle bitirmektedir:

«Darlığın da, pahalılığın da, sükuntunun da baş çaresi manevi teşkilatlanmada, madde teşkilatlanmada, her iki teşkilât için de seferber askerler, maaşlı memurlar gibi çalışmakta, harb ekonomisinin zorladığı tedbirleri benimsemekte ve gütmekte olduğuna hatırd tutulmalıdır. Bu harbden yalnız kan ve toprak kaybetmiyere değil, ahlâkta zayıflamıyarak, bilâkis ahlâk ve karakterimiz pek çetin bir imtihanı muvaffakiyetle geçirmiş olarak çıkalm.

Başbuğün Türk gençliğine ve ondan hepimize, bütün vatandaşlara gösterdiği hedef budur.»

Berlin, 23 (A.A.) — Propaganda Nazırı Doktor Göbbels haftalık Das Reich gazetesinde yazmış olduğu bir makalede müteffiklerin küş harbine bağlanmış oldukları bütün ümidlerin boşa çıkmış olduğunu belirttiğinden sonra şunları yazmıştır: Müteffik propagandası daha geçen sene Ruslara Harkofa, Taganroz ve diğer şehirleri aldırması. Ruzvelt, Çörçil, Knox geçen sene Alman denizaltılarının tama mîle yük edildiklerinden bahsetmişlerdi. Halbuki Alman denizaltıları ortada bulunmakta ve her gün daha büyük muvaffakiyetler kazanmaktadır.

Müteffikler yüz binlerce tank, tayyare, vapur yapacaklarından bahsetmektedirler. Yapılacak olan tanklar, vapurlar aleyhine, yahud vapurlar tankla tayyareler aleyhine olacaktır. Biz kendi haberler siyasetimizde kat'i olaylara da yanıyoruz.

Yalan bir sey söylemek şerefsizliktir. Kendi kendini aldatmak helak et. Harb senelerinde çok fena bir

dar üretime savaşı yapacağız bir darlıktan, azlıktan, zorluktan ve pahalılıktan menfaatlenmek için bütün kötü suçları köpüren kimselere karşı ahlâk savaşı yapacağız. İki Gündüzün kapı, kapı kaçak mal arayıp onu bin minnetle ele geçir dikten sonra akşam üstü şikâyetçi kesilmek hiçbir mücadele yapmak değildir. Bilâkis bir bozgunculuk yapmak kazancı ile suç birliği etmektir.

Millî Şef, ahlâk savaşında ahlâklarımız ne olduğuna açıkça göstermiştir. İki mücadelemiz vardır. Bir kendimize karşı! Darlığa, pahalılığa yani hem geçimi zorlaştıran hem de bu zorluktan menfaatlenmek imkânlarını veren belâlara karşı bir uyuma, bir teslim olma ruhile değil, onları yenecek bir irade karakter kuvvetile karşı koymak!

Biz kuvvetimizi vurgun ve soygun zenginlerinin artmasında değil, ahlâkın sağlamlığında, vazife ve mes'uliyet hissinin namus hissinden ayrılmamasında arıyoruz.» Faliş Rıfki Atay, makalesini şöyle bitirmektedir:

«Darlığın da, pahalılığın da, sükuntunun da baş çaresi manevi teşkilatlanmada, madde teşkilatlanmada, her iki teşkilât için de seferber askerler, maaşlı memurlar gibi çalışmakta, harb ekonomisinin zorladığı tedbirleri benimsemekte ve gütmekte olduğuna hatırd tutulmalıdır. Bu harbden yalnız kan ve toprak kaybetmiyere değil, ahlâkta zayıflamıyarak, bilâkis ahlâk ve karakterimiz pek çetin bir imtihanı muvaffakiyetle geçirmiş olarak çıkalm.

Başbuğün Türk gençliğine ve ondan hepimize, bütün vatandaşlara gösterdiği hedef budur.»

Berlin, 23 (A.A.) — Propaganda Nazırı Doktor Göbbels haftalık Das Reich gazetesinde yazmış olduğu bir makalede müteffiklerin küş harbine bağlanmış oldukları bütün ümidlerin boşa çıkmış olduğunu belirttiğinden sonra şunları yazmıştır: Müteffik propagandası daha geçen sene Ruslara Harkofa, Taganroz ve diğer şehirleri aldırması. Ruzvelt, Çörçil, Knox geçen sene Alman denizaltılarının tama mîle yük edildiklerinden bahsetmişlerdi. Halbuki Alman denizaltıları ortada bulunmakta ve her gün daha büyük muvaffakiyetler kazanmaktadır.

Müteffikler yüz binlerce tank, tayyare, vapur yapacaklarından bahsetmektedirler. Yapılacak olan tanklar, vapurlar aleyhine, yahud vapurlar tankla tayyareler aleyhine olacaktır. Biz kendi haberler siyasetimizde kat'i olaylara da yanıyoruz.

Ahlâk savaşı

(Baştarafı 1 inci sayfada)

dar üretime savaşı yapacağız bir darlıktan, azlıktan, zorluktan ve pahalılıktan menfaatlenmek için bütün kötü suçları köpüren kimselere karşı ahlâk savaşı yapacağız. İki Gündüzün kapı, kapı kaçak mal arayıp onu bin minnetle ele geçir dikten sonra akşam üstü şikâyetçi kesilmek hiçbir mücadele yapmak değildir. Bilâkis bir bozgunculuk yapmak kazancı ile suç birliği etmektir.

Millî Şef, ahlâk savaşında ahlâklarımız ne olduğuna açıkça göstermiştir. İki mücadelemiz vardır. Bir kendimize karşı! Darlığa, pahalılığa yani hem geçimi zorlaştıran hem de bu zorluktan menfaatlenmek imkânlarını veren belâlara karşı bir uyuma, bir teslim olma ruhile değil, onları yenecek bir irade karakter kuvvetile karşı koymak!

Biz kuvvetimizi vurgun ve soygun zenginlerinin artmasında değil, ahlâkın sağlamlığında, vazife ve mes'uliyet hissinin namus hissinden ayrılmamasında arıyoruz.» Faliş Rıfki Atay, makalesini şöyle bitirmektedir:

«Darlığın da, pahalılığın da, sükuntunun da baş çaresi manevi teşkilatlanmada, madde teşkilatlanmada, her iki teşkilât için de seferber askerler, maaşlı memurlar gibi çalışmakta, harb ekonomisinin zorladığı tedbirleri benimsemekte ve gütmekte olduğuna hatırd tutulmalıdır. Bu harbden yalnız kan ve toprak kaybetmiyere değil, ahlâkta zayıflamıyarak, bilâkis ahlâk ve karakterimiz pek çetin bir imtihanı muvaffakiyetle geçirmiş olarak çıkalm.

Başbuğün Türk gençliğine ve ondan hepimize, bütün vatandaşlara gösterdiği hedef budur.»

Berlin, 23 (A.A.) — Propaganda Nazırı Doktor Göbbels haftalık Das Reich gazetesinde yazmış olduğu bir makalede müteffiklerin küş harbine bağlanmış oldukları bütün ümidlerin boşa çıkmış olduğunu belirttiğinden sonra şunları yazmıştır: Müteffik propagandası daha geçen sene Ruslara Harkofa, Taganroz ve diğer şehirleri aldırması. Ruzvelt, Çörçil, Knox geçen sene Alman denizaltılarının tama mîle yük edildiklerinden bahsetmişlerdi. Halbuki Alman denizaltıları ortada bulunmakta ve her gün daha büyük muvaffakiyetler kazanmaktadır.

Müteffikler yüz binlerce tank, tayyare, vapur yapacaklarından bahsetmektedirler. Yapılacak olan tanklar, vapurlar aleyhine, yahud vapurlar tankla tayyareler aleyhine olacaktır. Biz kendi haberler siyasetimizde kat'i olaylara da yanıyoruz.

Yalan bir sey söylemek şerefsizliktir. Kendi kendini aldatmak helak et. Harb senelerinde çok fena bir

dar üretime savaşı yapacağız bir darlıktan, azlıktan, zorluktan ve pahalılıktan menfaatlenmek için bütün kötü suçları köpüren kimselere karşı ahlâk savaşı yapacağız. İki Gündüzün kapı, kapı kaçak mal arayıp onu bin minnetle ele geçir dikten sonra akşam üstü şikâyetçi kesilmek hiçbir mücadele yapmak değildir. Bilâkis bir bozgunculuk yapmak kazancı ile suç birliği etmektir.

Millî Şef, ahlâk savaşında ahlâklarımız ne olduğuna açıkça göstermiştir. İki mücadelemiz vardır. Bir kendimize karşı! Darlığa, pahalılığa yani hem geçimi zorlaştıran hem de bu zorluktan menfaatlenmek imkânlarını veren belâlara karşı bir uyuma, bir teslim olma ruhile değil, onları yenecek bir irade karakter kuvvetile karşı koymak!

Biz kuvvetimizi vurgun ve soygun zenginlerinin artmasında değil, ahlâkın sağlamlığında, vazife ve mes'uliyet hissinin namus hissinden ayrılmamasında arıyoruz.» Faliş Rıfki Atay, makalesini şöyle bitirmektedir:

«Darlığın da, pahalılığın da, sükuntunun da baş çaresi manevi teşkilatlanmada, madde teşkilatlanmada, her iki teşkilât için de seferber askerler, maaşlı memurlar gibi çalışmakta, harb ekonomisinin zorladığı tedbirleri benimsemekte ve gütmekte olduğuna hatırd tutulmalıdır. Bu harbden yalnız kan ve toprak kaybetmiyere değil, ahlâkta zayıflamıyarak, bilâkis ahlâk ve karakterimiz pek çetin bir imtihanı muvaffakiyetle geçirmiş olarak çıkalm.

Başbuğün Türk gençliğine ve ondan hepimize, bütün vatandaşlara gösterdiği hedef budur.»

Berlin, 23 (A.A.) — Propaganda Nazırı Doktor Göbbels haftalık Das Reich gazetesinde yazmış olduğu bir makalede müteffiklerin küş harbine bağlanmış oldukları bütün ümidlerin boşa çıkmış olduğunu belirttiğinden sonra şunları yazmıştır: Müteffik propagandası daha geçen sene Ruslara Harkofa, Taganroz ve diğer şehirleri aldırması. Ruzvelt, Çörçil, Knox geçen sene Alman denizaltılarının tama mîle yük edildiklerinden bahsetmişlerdi. Halbuki Alman denizaltıları ortada bulunmakta ve her gün daha büyük muvaffakiyetler kazanmaktadır.

Müteffikler yüz binlerce tank, tayyare, vapur yapacaklarından bahsetmektedirler. Yapılacak olan tanklar, vapurlar aleyhine, yahud vapurlar tankla tayyareler aleyhine olacaktır. Biz kendi haberler siyasetimizde kat'i olaylara da yanıyoruz.

Yalan bir sey söylemek şerefsizliktir. Kendi kendini aldatmak helak et. Harb senelerinde çok fena bir

dar üretime savaşı yapacağız bir darlıktan, azlıktan, zorluktan ve pahalılıktan menfaatlenmek için bütün kötü suçları köpüren kimselere karşı ahlâk savaşı yapacağız. İki Gündüzün kapı, kapı kaçak mal arayıp onu bin minnetle ele geçir dikten sonra akşam üstü şikâyetçi kesilmek hiçbir mücadele yapmak değildir. Bilâkis bir bozgunculuk yapmak kazancı ile suç birliği etmektir.

Millî Şef, ahlâk savaşında ahlâklarımız ne olduğuna açıkça göstermiştir. İki mücadelemiz vardır. Bir kendimize karşı! Darlığa, pahalılığa yani hem geçimi zorlaştıran hem de bu zorluktan menfaatlenmek imkânlarını veren belâlara karşı bir uyuma, bir teslim olma ruhile değil, onları yenecek bir irade karakter kuvvetile karşı koymak!

Biz kuvvetimizi vurgun ve soygun zenginlerinin artmasında değil, ahlâkın sağlamlığında, vazife ve mes'uliyet hissinin namus hissinden ayrılmamasında arıyoruz.» Faliş Rıfki Atay, makalesini şöyle bitirmektedir:

«Darlığın da, pahalılığın da, sükuntunun da baş çaresi manevi teşkilatlanmada, madde teşkilatlanmada, her iki teşkilât için de seferber askerler, maaşlı memurlar gibi çalışmakta, harb ekonomisinin zorladığı tedbirleri benimsemekte ve gütmekte olduğuna hatırd tutulmalıdır. Bu harbden yalnız kan ve toprak kaybetmiyere değil, ahlâkta zayıflamıyarak, bilâkis ahlâk ve karakterimiz pek çetin bir imtihanı muvaffakiyetle geçirmiş olarak çıkalm.

Başbuğün Türk gençliğine ve ondan hepimize, bütün vatandaşlara gösterdiği hedef budur.»

Berlin, 23 (A.A.) — Propaganda Nazırı Doktor Göbbels haftalık Das Reich gazetesinde yazmış olduğu bir makalede müteffiklerin küş harbine bağlanmış oldukları bütün ümidlerin boşa çıkmış olduğunu belirttiğinden sonra şunları yazmıştır: Müteffik propagandası daha geçen sene Ruslara Harkofa, Taganroz ve diğer şehirleri aldırması. Ruzvelt, Çörçil, Knox geçen sene Alman denizaltılarının tama mîle yük edildiklerinden bahsetmişlerdi. Halbuki Alman denizaltıları ortada bulunmakta ve her gün daha büyük muvaffakiyetler kazanmaktadır.

Müteffikler yüz binlerce tank, tayyare, vapur yapacaklarından bahsetmektedirler. Yapılacak olan tanklar, vapurlar aleyhine, yahud vapurlar tankla tayyareler aleyhine olacaktır. Biz kendi haberler siyasetimizde kat'i olaylara da yanıyoruz.

Yalan bir sey söylemek şerefsizliktir. Kendi kendini aldatmak helak et. Harb senelerinde çok fena bir

dar üretime savaşı yapacağız bir darlıktan, azlıktan, zorluktan ve pahalılıktan menfaatlenmek için bütün kötü suçları köpüren kimselere karşı ahlâk savaşı yapacağız. İki Gündüzün kapı, kapı kaçak mal arayıp onu bin minnetle ele geçir dikten sonra akşam üstü şikâyetçi kesilmek hiçbir mücadele yapmak değildir. Bilâkis bir bozgunculuk yapmak kazancı ile suç birliği etmektir.

Millî Şef, ahlâk savaşında ahlâklarımız ne olduğuna açıkça göstermiştir. İki mücadelemiz vardır. Bir kendimize karşı! Darlığa, pahalılığa yani hem geçimi zorlaştıran hem de bu zorluktan menfaatlenmek imkânlarını veren belâlara karşı bir uyuma, bir teslim olma ruhile değil, onları yenecek bir irade karakter kuvvetile karşı koymak!

Biz kuvvetimizi vurgun ve soygun zenginlerinin artmasında değil, ahlâkın sağlamlığında, vazife ve mes'uliyet hissinin namus hissinden ayrılmamasında arıyoruz.» Faliş Rıfki Atay, makalesini şöyle bitirmektedir:

«Darlığın da, pahalılığın da, sükuntunun da baş çaresi manevi teşkilatlanmada, madde teşkilatlanmada, her iki teşkilât için de seferber askerler, maaşlı memurlar gibi çalışmakta, harb ekonomisinin zorladığı tedbirleri benimsemekte ve gütmekte olduğuna hatırd tutulmalıdır. Bu harbden yalnız kan ve toprak kaybetmiyere değil, ahlâkta zayıflamıyarak, bilâkis ahlâk ve karakterimiz pek çetin bir imtihanı muvaffakiyetle geçirmiş olarak çıkalm.

Başbuğün Türk gençliğine ve ondan hepimize, bütün vatandaşlara gösterdiği hedef budur.»

Berlin, 23 (A.A.) — Propaganda Nazırı Doktor Göbbels haftalık Das Reich gazetesinde yazmış olduğu bir makalede müteffiklerin küş harbine bağlanmış oldukları bütün ümidlerin boşa çıkmış olduğunu belirttiğinden sonra şunları yazmıştır: Müteffik propagandası daha geçen sene Ruslara Harkofa, Taganroz ve diğer şehirleri aldırması. Ruzvelt, Çörçil, Knox geçen sene Alman denizaltılarının tama mîle yük edildiklerinden bahsetmişlerdi. Halbuki Alman denizaltıları ortada bulunmakta ve her gün daha büyük muvaffakiyetler kazanmaktadır.

Müteffikler yüz binlerce tank, tayyare, vapur yapacaklarından bahsetmektedirler. Yapılacak olan tanklar, vapurlar aleyhine, yahud vapurlar tankla tayyareler aleyhine olacaktır. Biz kendi haberler siyasetimizde kat'i olaylara da yanıyoruz.

Yalan bir sey söylemek şerefsizliktir. Kendi kendini aldatmak helak et. Harb senelerinde çok fena bir

Cripps nakliyat zorluklarından bahsediyor

Londra, 22 (A.A.) — M. Cripps Çarşamba günü Avam Kamarasında cereyan eden müzakerelerin sonunda irad ettiği bir nutukta harb kabinesinin azasının bugünkü durumunun ciddiyetini takdir ettiklerini söylemiştir.

Askeri kitaların ve hava kuvvetlerinin uzak mesafelere süratle nakli hususunda karşılaşılan zorluklardan bahseden M. Cripps sözlerine şöyle devam etmiştir:

Bu hususta düşmanlarımız bizden daha iyi bir vaziyette bulunuyorlar. Almanlar ve İtalyanlar Avrupada dahilli muvazala hatlarına sahip oldukları için kuvvetlerini bir yenden diğer bir yere süratle nakledebiliyorlar. Halbuki biz daima dolambaçlı ve uzun yollardan nakliyat yapmak zorundayız.

M. Cripps Almanyaya yapılan hava bombardımanlarından bahsederek şöyle demiştir:

Bu akınlar Almanyanın sanayi gayretini ve Alman milletin maneviyatı üzerinde yıkıcı bir tesir yapmaktadırlar. Aynı zamanda Rus cephesinde büyük hava kuvvetlerini batı cephesine çevirmektedir ki fikrimizce Sovyet muhavemetine, Avrupa kıtasına ihtimamla bir hücum hazırlanmaya kadar ki niyetimiz budur, yapabileceğimiz en maddi yardım da budur.

M. Cripps istihsal hakkında şunları söylemiştir:

İstihsal şimdi büyüktür, fakat henüz bütün harb sahnelerinden gelecek bütün istedikleri yerine getirmemiz lazım geldiği takdirde sarfedeceğimiz kadar kuvvetli değildir.

Osman Şevki Uludağ (Bursa) Hükümetin esbabı mucibe mazbatasında «düşük dereceli içki olan şarabın memlekette taammümü» fikrinin bir gaye olmaması gerektiğini şaraba diğerleri arasında bir fark olmadığını söyleyerek Tolstoyun votkanın, Şekspirin şarabın zararları ve kötülukları hakkında söyledikleri sözleri nakletmiştir.

Hatib üzümden daha başka şekillerde de istifade imkân olduğunu hatırlatarak ispirto mementalarının ancak birini kullandığımızı söylemiş ve şu meşhur sözü tekrarlamıştır:

Alkol makine içindir, makinist için değildir.

Dr. Ali Süha «Kütahya» şarabın aleyhinde konuşacağını kaydederek lâihmanın şarabın lehinde bir kaside gibi görüldüğünü, halbuki zararlı bir içki olduğunu söyleyerek, şarab taammümü ettikçe beri yanda rakı istihlakının düşmediğini söylemiş ve bazı rakamlar zikretmiştir.

Kasım Güleş «Bilecik» ispirtonun iktisadî ehemmiyeti üzerinde durmuştur.

Bundan sonra daha bazı hatibler şarabın umumiyetle zararlı bir içki olduğunu, istihsalinin serbest bırakılmasının memlekette zararlı olacağını tebarüz ettirmişlerdir.

İnhisarlar Vekilinin beyanati

Bundan sonra kürsiye gelen Gümruk ve İnhisarlar Vekili Raif Karadeniz hatibler tarafından ileri sürülen mütalealara birer birer cevaplar vermiş, Türkiye'de bir milyon kilodan fazla yaş üzüm yettirildiğini ve bunun yarısından şarab, pekmez vesair tatlı maddeler yapıldığını söylediğinden sonra komşu memleketlerle yurdumuzda imâl edilen şarab miktarları arasında bir mukayese yapmış ve demiştir ki:

«Rakının yerine şarab ikame edilsin istiyoruz. Fakat rakı azalsın da varın şarab alabilirdiğimize istih-

sal edilsin demiyoruz. Yalnız bir arkadaşın bu kanunu sihhî encümeninden geçmedikçe müzakere edilmesini istedi. Biz bunun aleyhinde değiliz. Kanun yüksek heyetinin marağıdır. Nasıl arzu ederseniz yaparsınız. Emrederseniz sihhî encümenine gider orada da bir daha tetkik edilir. Yalnız sihhî encümenin reisi arkadaşımızla konuştum. Kendilerinin bazı arzuları vardır. Ona göre bazı tadilatı yaptık. Bi-aenaleyh encümenine gelmesine lüzum görmediler. Emese kanunun tabikiyeti Sihhîye Vekâletile beraber tesbit olunacaktır.

Şeker fabrikaları istedikleri kadar ispirto çıkaracaklar, şarab fabrikaları da imâl ettikleri şarablarıdan artan küspelerden ispirto imâl edeceklerdir. Daha bundan başka ziraat maddenin ispirto imâl etmekte istiyenlere de izin verilecektir. Bütün bu genişlikleri bu kanun temin etmiş bulunmaktadır.

Bu meydana arkadaşlarımız şarab ve bira kalitelerinin düştüğünden konyanın bulunmadığından ve şerbetçi otunun memlekette mevcut olduğundan bunun aranmadığından bahsettiler. Bunun bu kanunla yarıktan bir alakası yoktur. Tasvi buyurursanız bu mevzular ve diğer bizim işlerimiz hakkında daha başka direktifleriniz olursa onları yakında müzakere edeceğimiz inhisarlar idaresi büncesinde konuşuruz.

Bendeniz şarabın da diğer ispirtolu içkiler gibi hariçten tahalin değil, memleket dahilinde imal ve satışının da inhisara tâbi tutulmasının her nokta nazardan maslahata, memleketin sihhî ve iktisadî icablarına uygun olacağı mütaleasındayım.

Osman Şevki Uludağ (Bursa) Hükümetin esbabı mucibe mazbatasında «düşük dereceli içki olan şarabın memlekette taammümü» fikrinin bir gaye olmaması gerektiğini şaraba diğerleri arasında bir fark olmadığını söyleyerek Tolstoyun votkanın, Şekspirin şarabın zararları ve kötülukları hakkında söyledikleri sözleri nakletmiştir.

Hatib üzümden daha başka şekillerde de istifade imkân olduğunu hatırlatarak ispirto mementalarının ancak birini kullandığımızı söylemiş ve şu meşhur sözü tekrarlamıştır:

Alkol makine içindir, makinist için değildir.

Dr. Ali Süha «Kütahya» şarabın aleyhinde konuşacağını kaydederek lâihmanın şarabın lehinde bir kaside gibi görüldüğünü, halbuki zararlı bir içki olduğunu söyleyerek, şarab taammümü ettikçe beri yanda rakı istihlakının düşmediğini söylemiş ve bazı rakamlar zikretmiştir.

Kasım Güleş «Bilecik» ispirtonun iktisadî ehemmiyeti üzerinde durmuştur.

Bundan sonra daha bazı hatibler şarabın umumiyetle zararlı bir içki olduğunu, istihsalinin serbest bırakılmasının memlekette zararlı olacağını tebarüz ettirmişlerdir.

Askeri vaziyet

(Baştarafı 1 inci sayfada)

den büyükçe takviyeler getirmekte olduklarını, bunların içinde beş yüzden fazla uçak bulunduğunu, bu takviyelerin Birmanya'daki hareketler için olmadığının Japonların ayrıca Çin'in şimal doğusundaki Hanken havaalanındaki Japon tayyareleri sayısını yüzden fazlaya çıkarmaları, Honan eyaleti sahasına karşı Sart nehir boyunca 20,000 kadar Japon askeri toplamaları, gene ehemmiyetlice Japon kuvvetini Çek yang'ın baş şehri Kinva'ya doğru ileri harekete geçirmeleri anlaşılmağa geldiğini ve buna benzer Japonların yakında Çine karşı muhtelif istikametlerden geniş ölçüde bir taarruz hareketine teşebbüs edeceklerinin ihtimal dahiline girdiğini bildirmektedir. Bu münaselele Çine her türlü yardımların dışında bilhassa acil hava yardımları yapılmasını talob etmektedir.

Çin askeri sözcüsünün bu haberlere istinad eden tahmin ve mütealestini biz tamamiyle yerinde bulmaktayız. Esasen bizim nokta-i nazarımızın ötedenberi, çok geniş bir sahaya yapılmış olan Japon kuvvetlerinin bir dereceye kadar toplu bir hale gelmiş sayılabilenleri için şark ve cenubi Çinden geçen yol ve demiryollarını ellerine geçirmeleri ve bunun için de Çungking Çini Mancuri ve Nankin hükümetleri gibi kendileriyle tam manasile işbirliği yapacak bir hale getirmek çabalarına teşebbüs etmeleri merkezinde olduğu malumdur. Büyük Japon muvaffakiyetleri arasında Çinin bugün birçok cihetlerinden tecrid edilmiş bir halde bulunması bu hususta büyük bir fırsat teşkil etmekte olduğu gibi cenub saharalarının aksine olarak şimdi Çinde iklim ve mevsim de askeri hareketlere pek elverişli bulunmaktadır. Buna göre, biz de Çin askeri sözcüsünün ifade ve mütealestini ihtihak edenek Japonların, Ganj ve Brahmaputra nehirlerine kadar ilerletecekleri kuvvetli müfrezelerde Hindistan tarafındaki yan ve gerilerini binmişe fazlaca bir emniyet altına aldıktan sonra şimal doğu, doğu, cenub doğu ve cenub istikametlerinde mütekerbir kollarla ve Çungking kuvvetlerini şimal ve şimal doğuya atıp imha edecek ve teşkilat merkezinde cenubda olmak üzere bugünlerde Çine karşı büyük ölçüde bir taarruz hareketine girişeceklerini tahmin etmekteyiz.

2 — Atlas Okyanusunda: Birleşik Amerikanın ticaret gemisi inşaatı Alman denizaltılarının Atlas Okyanusunda ve bilhassa Birleşik Amerikanın batı sahilleri ne yakın sahalarda ticaret gemisi batılmaları arasında adeta bir yarış yapılmaktadır. Gerçekten, Birleşik Amerika kaynaklarından gelen haberlerin Amerika gemi inşaat tezgahlarının tek tip nakliye gemisi inşasını şimdiki halde bir günde bir gemi inşa edebilecek derecede hızlandırdıklarını ve bunun birkaç ay sonra bir günde iki, hattâ üç gemiye çıkacağını bildirdikleri bir sırada 18 Mayıs tarihli bir Berlin Telgrafı da Mayısın birle on yedisinde arasında topyekûn 534,000 ton lîto hacminde 97 müteferik ticaret gemisi batırılmış olduğunu haber vermektedir ve bu telgraf, bir güne şabeh eden vasatı zayıf nisbeti döndü hattâ beş bulmakta olan bu gemilerden 480 bin tonlîto hacminde 82 adedinin Alman denizaltıları tarafından Atlas Okyanusun-

da ve Amerikan denizlerinde batırılmış bulunduğunu da ilâve etmektedir.

Birleşik Amerikanın her sahaya samil olan muazzam harb hazırlıkları arasında ticaret gemisi inşası hususundaki gayretleri de ciddi den büyüktür. Fakat, Alman denizaltılarının, hasımlarının nakliye gemileri arasında baki oldukları zayıf nisbetinin de kolaylıkla inanılmaya - cak derecelere çıkmış olduğunu kabul etmek lâzımdır.

3 — Şark cephesinde: General Fon Manştan emrindeki Alman - Rumen kuvvetleri general Lochr ve baron Fon Richthofen'in komutaları altındaki büyük Alman hava filolarının birbirleriyle sıkı işbirliği yapmak suretille Sovyetlerin Kerç berzahındaki mevzilerine karşı 8 Mayıs'ta başlamış ve 12 Mayıs'ta ilk neticesini elde etmiş oldukları büyük yarım taarruz bilâhare Kerç yarım adası dahilinde Kerç şehriyle Kerç boğazına doğru şiddetli bir takib hareketine inkilâb öylemiş ve 18 Mayıs'ta Alman - Rumen kuvvetleri için tahminin üstünde bir muvaffakiyetle sona ermiştir. Bu husustaki ilk haberler, Alman başkomutanlığının 19 Mayıs tarihli hususi bir tebliği ile bildirilmiş ve bu haberler ertesi günü Alman tebliği ile ayrıca teyid edilmiştir. Bu tebliğlere göre Kerç yarımadası dahilinde 17 piyade tümeni ile 2 süvari tümeni, 4 zirhlî tugay vesairenden mürekkebe olan üç Sovyet ordusu yok edilmiş, Kerç şehri sahasında gösterdikleri nevmi dane mukavemetlere rağmen ancak küçük bir kısmı Kerç boğazının şark sahiline geçebilmiş olan bu üç orduda, büyük miktarda ölü ve yaralıdan başka 149,236 esir vermiş ve 258 tankla 1133 top ve hesabsız diğer harb malzemesi kaybetmiştir. Sovyetler ayrıca, bu hareket esnasındaki hava muharebelerinde 323 tayyare zayi ettikleri gibi Kerç yarımadası sularında da hava taarruzları, neticesinde cem'an 13,600 ton luk 16 Sovyet gemisiyle daha küçük tonajda diğer 21 Sovyet gemisi batırılmıştır.

Kerç yarımadasındaki Alman tazyikini durdurmak ve aynı zaman da umumî Alman taarruz plânı üzerinde bir tesir husule getirmek maksadıyla 12 Mayıs'ta başlamış olan Harkof taarruzuna gelince: Bu taarruzun, mareşal Timoçenko'nun büyük kuvvetler kullanmasına ve bu kuvvetleri meharrete idare etmesine rağmen Almanların kısthan beri tahkim etmiş oldukları ikinci müdafaa hatları karşısında duraklar gibi olmuş ve Sovyetlerin bekledikleri inkisafırları temin edememiş olduğu anlaşılmaktadır. Bilhassa, 20 Mayıs tarihli Sovyet tebliğinde Alman kuvvetlerinin 19 Mayıs'ta Harkofun münenaziran 100 ve 25 kilometre cenub doğusundaki İzyum ve Barbenkova mevkiileri arasındaki bölgeden karşı taarruza geçmiş olduklarından bahsedilmesi ve gene 20 Mayıs tarihli bir Londra telgrafında bu Alman karşı taarruzunun gelişim tarzı hakkında henüz malûmat mevcut olmadığına bildirilmesi mânidar görülmüştür.

Harkof taarruzunun bugünkü şeklini su suretle hülasa etmek mümkündür: Almanlar, bir haftadan beri devam eden muharebeler neticesinde Harkof doğusundaki ikinci hatları karşısında Timoçenko kuvvetlerini durdurduktan sonra Sov-

Kıyasıya para harcıyanlar

(Baştarafı 1 inci sayfada)

cemiyetin, yani devlet halkıdır. Fakat, bunlara karşı alınacak tedbirler çok güç ve karışıktır. Kazancı tahdid etmek bir kısım fazla kazançların önüne geçse bile kaçamak yolları artacak ve bir kısım vatandaşların çalışma şevki kırılacaktır. Her memlekette görülen bu iktisadi kargaşalığın başlıca sebebi bütün memlekelerin yarı devletçi ve az çok liberal bir rejimden bu harb dolayısıyla birdenbire yüzde yüz devletçi bir sisteme geçmek zorunda kalmalarıdır. Bugünkü hale uymayan devlet mekanizmaları bu ağır yükü kaldıramamıştır. Fakat, ne olursa olsun hem iktisadi, hem ahlaki bakımdan milli vicdanın tahammül etmediği bu zenginlik tarzını önleyecek tedbirleri almak lâzımdır. Her memleket bazı çareler bulmuştur. Bizde de gerek hükümet, gerek meclis bu meselenin üzerinde durulmalıdır.

Necmeddin Sadak istihsal eşyasının vesikaya tâbi tutulması fikri etrafındaki bir suale şu cevabı vermiştir:

« Sarfiyatı tahdid için birçok memlekelerde her türlü giyecek ve yiyecek eşyasına konulan vesika usulü bizim memleketin bünyevî teşekkülüne tabii edilemez. »

G. O.

Eminönü Halkevinde sihhî bir film gösterilecek

Eminönü Halkevinde: Pazartesi günü (14.30) da Eviminin konferans salonu, da sihhî bir film gösterilecektir. Bu film için davetiye yoktur. Giriş serbesttir.

Yazlığa Gidecekler:
HASIR KOLTUK ve MOBİLYANIZI
Her Yerden Ucuz
İstanbul'da Rıza paşa vokusunda
66 No. AHMED FEVZİ'İN
ASRİ MOBİLYA
Mağazasından alınız.

yet tebliğinde bildirilen iki mevki ismine göre takriben 50 : 60 kilo, mestrelik bir cephe üzerinden ve Timoçenko kuvvetlerini cenub kanadlarından kuşatıp şimalde atacak ve Rostof istikametinden ayıracak ve hile taarruza geçmişlerdir. Bu imtidadda bir cephe üzerinden taarruz kalkan bir kuvvet sayısının önemli olacağı ve şayed bu kıvvet taarruzda muvaffak olursa, Harkof karşı taarruz eden Sovyet kuvvetlerinin yalnız bütünü durdurulmaları keyfiyeti değil, fazla ilerlemiş oldukları cihetle kolaylıkla kuşatılacak fena bir akibete uğratılmaları ihtimalinin dahi başgöstereceği tabiidir.

1942 yılının ilk büyük askeri hareketinde Almanlarla Rumenler muvaffakiyetli bir imtihan vermişlerdir. Eğer, bu defa Harkof'un cenub doğusunda başladığı haber verilen Alman karşı taarruz da tahmin edildiği tarzda neticelenirse o zaman bu imtihan 1942 hareketinin gelişim tarzı hakkında hüküm vermeye imkân verecek ikinci bir imtihan ile teyid edilmiş olacaktır.

K. D

GRİPİN

Baş, diş, nezle, grip, romatizma
Neuralji, Kırıklık ve Bütün Ağrılarınızı Derhal Keser.

İcabında günde 3 kaşe alınabilir.

Askerlik işleri

Şubeye çağrılan yedek sübaylar

Beyoğlu Yerli As. Şubesinde; Aşağıda adları yazılı Yd. sübayların acele şubeye müracaatları ilân olunur. Mu. Atm. Süleyman oğlu Mehmed Muzaffer (44837), Hava Atm. İshak oğlu İ. Saim Geken (22730), Dmy. Atm. Ruza oğlu Semih (24239), Lv. Atm. Mehmed oğlu Osman Nuri (17879), Harb. Sn. Bnb. Osman oğlu Osman Fevzi (43,331), Harb Sn. Tgm. Mustafa oğlu Emin Zeki (32319), Dz. Gv. Yzb. Yahya oğlu Mehmed Kemalet, ün (1134), Dz. Gv. Yzb. Mustafa Sadet, ün (1095), Dz. Gv. Yzb. Saim oğlu Ahmed Neomettin (1031), Dz. Gv. Yzb. Beslan oğlu Harun (950), Dz. Gv. Yzb. Mustafa oğlu İsmet Hayrettin (1368), Dz. Gv. Yzb. Mehmed Derviş oğlu Ahmed Selim (1027), Dz. Gv. Yzb. Mustafa oğlu Ali Hüseyin, Dz. Gv. Yzb. Cemil oğlu Hü. Hüsnü, Dz. Gv. Ütgm. Nuri oğlu Yusuf Enver (633,1057), Dz. Gv. Ütgm. Mehmed oğlu Mustafa (1597), Dz. Gv. Ütgm. İsmail oğlu Ga. İb (145), Dz. Mk. Bnb. Temel oğlu Süleyman Arıç (1747), Dz. Mk. Yzb. Meh. Ali oğlu Hüseyin Sabri (1438), Dz. Mk. Yzb. Mustafa oğlu Abdurrahim Tarım (3864), Dz. Mk. Yzb. Mehmed oğlu Meh. Ali Şenyüz (1246), Dz. Mk. Yzb. İsmail oğlu Mehmed İlhami (3461), Dz. Mk. Yzb. Ahmed oğlu Ali Remzi (4843), Dz. Mk. Yzb. Salih oğlu Ahmed Dalgıç (1790), Dz. Mk. Ütgm. Salih oğlu Hakko (1601), Dz. Mk. Ütgm. Mehmed oğlu Yakub (1053), Dz. Mk. Ütgm. Emin oğlu Necmi (1296), Dz. Mk. Tgm. Tahir oğlu Abdüscelâm (1344).

Şubeye davet

Beyoğlu Yerli As. Şubesinde; Yd. Dz. Gv. 328 doğumlu Salihîli Rahmi oğlu Enver Tangör (940/6001) ve Yd. Top. Atm. Mustafa oğlu İbrahim Tütmen (55698) nin acele şubeye müracaatları ilân olunur.

Bakırköy As. Ş. den: Emekli deniz makine teğmeni Hüseyin Avni Parın (3995), Mayıs 942 niha-yetine kadar şubemize müracaat etmediği takdirde hakkında 1076 sayılı kanun ahkâmına göre muamele yapılacağı ilân olunur.

FRENGİ ve Belsoğukluğu
na tutulmamak için EN İYİ İLAÇ: **Protejindir.**

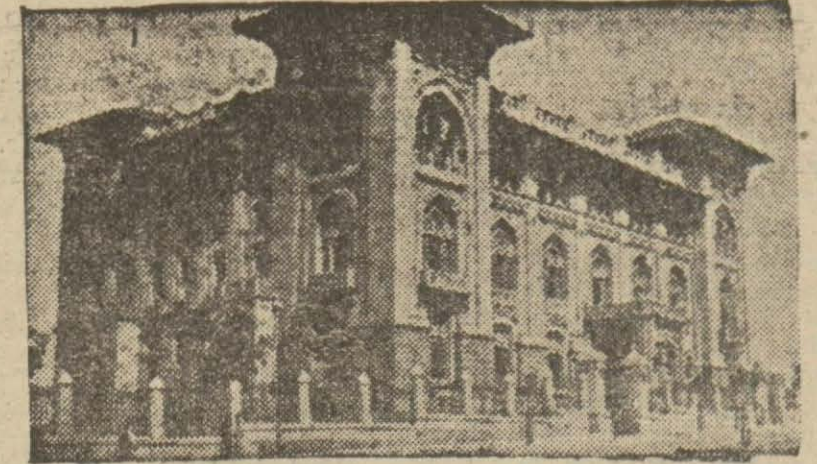
Türkiye Cumhuriyeti ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888

Sermayesi: 100.000.000 Türk Lirası

Şube ve ajans adedi: 265

Ziral ve ticari her nevi banka muameleleri

PARA BİRİKTİRENLERE 28.800 LİRA İKRAMİYE VERİYOR

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarlı tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plana göre ikramiye dağıtılacaktır.

Aded	1000 Liralık	4,000 Lira
4	500	2,000
4	250	1,000
40	100	4,000
100	50	5,000
120	40	4,800
160	20	3,200

Dikkat: Hesablarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmüşlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasıyla verilecektir. Kur'alar senede 4 defa, 11 Mart, 11 Haziran, 11 Eylül, 11 Brinç kânun tarihlerinde çekilecektir.

Eskişehir Tayyare Fabrikası Direktörlüğünden:

Eskişehir tayyare fabrikası kadrosunda «170» liralık ücretli bir tabii yer açıktır. Talib olanların yedilerindeki vesikâle beraber istida ile fabrika genel direktörlüğüne müracaat etmeleri ilân olunur. «5408»

Toprak Mahsulleri Ofisi İstanbul Şubesinde:

On bir bin metre bezi ofisimiz tarafından verilerek şartlı örtülük muşam, ba diktirilecektir. Talib olanların şartnamesini parasız olarak muhaberat servisimizden almaları ve açık pazarlığı yapılmak üzere 25.5.942 Pazartesi günü saat on beşte Sirkeçide Liman hamdki şubemizde hazır bulunmaları rica olunur. (5666)

TIYATROLAR

Meşhur illizyonist profesör **ZATİ SUNGUR**
Beyoğlunda «SES» sinema ve tiyatrosunda her akşam yeni numaralarından müteşekkil zengin programına devam edecektir.

DERMOJEN

YANIK, ÇATLAK, EKZEMA ve **ÇİLD YARALARINA** fevkalâde iyi gelir. Derinin tazelenmesine ve yenilenmesine hizmet eder. **HER ECZANEDE BULUNUR.**

Urfa Vilâyeti Daimî Encümeninden:

- 1 — Yapılacak iş: Urfa Birecik yolunu 20 + 961 + 200 kilometreleri arasındaki altmış bin beş yüz doksan yedi liralık altı kuruş kesif bedelli imalatı seneye olup kapalı zarf usulü ile eksiltmeye konulmuştur.
- 2 — Eksiltme 29.5.942 Cuma günü saat onda vilâyet makamında toplanacak olan daimî encümenince yapılacaktır.
- 3 — İşin muvakkat teminatı dört bin iki yüz yetmiş okuz liralık seksen seks kuruştur.
- 4 — Bu işe aid evrak şunlardır:
 - A — Nafla ekâletî kemeri imalatı seneye tipleri,
 - B — Metraj cedveli,
 - C — Kapalı zarf usulü eksiltme şartnamesi,
 - D — Mukavele projesi,
 - E — Hususi, fenni şartname,
 - F — Vahidî fiat cedveli,
 - G — Kesif hülasa cedveli,
 - H — Şose ve köprülerin fenni şartnamesi,
 - I — Bayındırlık işleri genel şartnamesi,
 - İ — İnzarar bedel listesi.
- 5 — Müteahhide muhasebe umumiyet kanununun sekizinci maddesi, nin fıkrasına tevfiğin teminat mukabil avans verilebilecektir.
- 6 — İnşaat 941 ve 942 mali yılında devam edecektir.
- 7 — İşçiyenler bu işe aid evrakı kesif ve fenniyeyi Urfa Nafla müdürlüğü ve encümen kalemünde görebilirler.
- 8 — Eksiltmeye istihak edölmek için ihale tarihinden üç gün evveline kadar vilâyete müracaatla buna benzer iş yapıtlarına dair vesikâle ibraz ederek alınacakları ediyet vesikasını Ticaret Odası vesikasını teminat mektubu ve mukavuzunu teklif mektubuna birlikte ihale saatinden bir saat evveline kadar makbuz mukabilinde vilâyet daimî encümen reisliğine vermeleri lâzımdır.
- 9 — Postada vukubulacak gecikmeler nazarı ilbâra alınmaz. (5654)

Son Posta Matbaası: Neşriyat Müdürü: Cihad Baban

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası 16 / Mayıs / 1942 vaziyeti

AKTİF		PASİF	
Kasa:	Lira	Sermaye	Lira
Altın: Safi kilogram 72.606.213	102.126.446,84	İhtiyat akçesi:	15.000.000,—
Banknot	7.766.495,50	Adl ve fevkalâde	9.412.135,73
Ufaklık	267.333,33	Hususî	6.000.000,—
Dahildeki muhabirleri	223.191,07	Tedavüldeki banknotlar:	158.748.563,—
Türk lirası	223.191,07	Deruhte edilen evrakı nakdiye Kanununun 6 - 8 inci maddelerine tevfiğin Hazine tarafından vaki tediyat	23.790.220,—
Hariçteki muhabirleri:	Lira 32.550.274,18	Deruhte edilen evrakı nakdiye bakiyesi	134.958.343,—
Altın: Safi kilogram 23.141.531	32.550.274,18	Karşılığı tamamen altın olarak ilâveten tedavüle vaziedilen	40.000.000,—
Altına tahvilî kabul serbest dövizler	—	Reeskont mukabilî ilâveten tedavüle vaziedilen	285.500.000,—
Diğer dövizler ve borçlu Kırling bakiyeleri	66.424.865,15	Hazineye yapılan altın karşılıklı avans mukabilî 3902 No.lu kanun mucibince ilâveten tedavüle vaziedilen	129.000.000,—
Hazine tahvilleri:	Lira 158.748.563,—	MEVDUAT:	592.458.343,—
Deruhte edilen evrakı nakdiye karşılığı	158.748.563,—	Türk lirası	877.422
Kanununun 6-8 inci maddelerine tevfiğin Hazine tarafından vaki tediyat	23.790.220,—	Altın: Safi kilogram	1.234.164,05
Senedat Cüzdanı:	Lira 329.519.119,11	3850 No. lu kanuna göre hazineye açılan avans mukabilî tevdi olan altınlar:	78.124.167,90
Ticarî Senetler	329.519.119,11	Safi kilogram	55.541.930
Esham ve tahvilât cüzdanı:	Lira 45.192.261,93	Döviz Taahhüdâtı:	Lira —
(Deruhte edilen evrakı nakdiye (yeniin karşılığı esham ve tahvilât (tibari kiymetle))	19.427.628,05	Altına tahvilî kabul dövizler	—
(Serbest Esham ve Tahvilât:	25.764.633,88	Diğer dövizler ve alacaklı Kırling bakiyeleri	26.859.568,09
Avanslar:	3.121,22	Muhtelif	143.305.736,72
Altın ve döviz üzerine avans	3.121,22		
Tahvilât üzerine avans	7.230.896,15		
Hazineye kısa vâdeli avans	—		
Hazineye 3850 No. lu kanuna göre açılan altın karşılıklı avans	212.000.000,—		
Hissedarlar:	4.500.000,—		
Muhtelif:	12.751.883,64		
Yekûn	965.946.359,18	Yekûn	965.946.359,18